

Հայկական գիտահետազոտական հանգույց Armenian Research & Academic Repository

Սույն աշխատանքն արտոնագրված է «Ստեղծագործական համայնքներ
ոչ առևտրային իրավասություն 3.0» արտոնագրով

This work is licensed under a Creative Commons Attribution-NonCommercial
3.0 Unported (CC BY-NC 3.0) license.

Դու կարող ես.

պատճենել և տարածել նյութը ցանկացած ձևաչափով կամ կրիչով
ձևափոխել կամ օգտագործել առկա նյութը ստեղծելու համար նորը

You are free to:

Share — copy and redistribute the material in any medium or format

Adapt — remix, transform, and build upon the material

9408

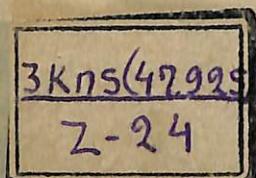
ԿՐՈՆԱՏԱՐՔԵՐ ԲՈԼՈՐ ՁԵՐԿՐՎԵՐԻ, ՄԻՋԵՐԻ

Հ. Կ. (Բ) Կ. ՅԵՐԵՎԱՆԻ ՔԱՂԱՔԱՅԻՆ ԿՈՄԻՏԵ

Հ. Կ. (Բ) Կ. ԿԵՆՑԿՈՒՄ
ՅԵՎ Կ. Վ. Հ.-Ի ՄԻՋ-
ԱԾ Ա ՊԵՏԵԱՌԱՅԻ

ԽՈՒԱՇԽԱՏԱՆՔԻ ԾԱՆՐՈՒԹՅՈՒՆԸ
ԻԵՊԻ ՅԵԽ, ԴԵՊԻ ԲՐԻԳԱԴ

Հ. Կ. (Բ) Կ. ՅԵՐՔԱՂԿՈՍԻ ՎԼՈՇՈՒՄՆԵՐԸ

ԵՏՎՐԱՑ

1932

ՅԵՐԵՎԱՆ

1 DEC 2009 25 SEP 2006

ՊՐՈԼԵՏԱՐԻԵՐ ԲՈԼՈՐ ՅԵՐԿՐԵՐԻ, ՄԻԱՅԵ

Հ. Կ. (Բ) Կ. ՅԵՐԵՎԱՆԻ ՔԱՂԱՔԱՅԻՆ ԿՈՄԻՏԵ

ՀԿՊ5(47.925)

2-24

ՄՊ

Հ. Կ. (Բ) Կ. ԿԵՆՏՐՈՆ
ՅԵՎ. Կ. Վ. Հ.-Ի ՄԻԱՅ-
ՑԱԼ Ա ՊԼԵՆՈՒՄՆԵՐ

Կոհսաշենածանքի Ծանրությունը
ԴԵՊԻ ՑԵԽ, ԴԵՊԻ ԲՐԻԳԱԴ

14098
34311

Հ. Կ. (Բ) Կ. ՅԵՐՔԱՂԿՈՍԻ ՎՈՐՈՇՈՒՄՆԵՐԸ

1932

Հ Ե Ր Ե Վ Ա Դ

ԱՎԵԼԻ ԲՄՐՁՐ ԱՍՏԻՃԱՆԻ ՀԱՍՑՆԵԼ ԿՈՒՍԱՇԽԱՏԱՆՔՆԵՐԻ
ՎԵՐԱԿԱՌՈՒՑՈՒՄԸ

Ներկա գրքույկում տեղ են դտել ընկ. Կագանովիչի ճառը Մոսկա-
յի կոմիտեյի պլենումում, Հ.Կ.(բ)կ. Յերքաղկոմի Յ-րդ պլենումի վո-
րոշումները՝ կուսակցական-կազմակերպչական աշխատանքների մասին
և Յերքաղկոմի բյուրոյի վորոշումները՝ կուս-կազմակերպչական աշ-
խատանքների ծավալման ուղղությամբ միջոցումների և կուս-թեկնա-
ծուների մեջ տարվելիք աշխատանքների մասին:

Տպագրության հանձնելով այս վորոշումները, մենք հետապնդում
ենք այն միտքը, վոր ի մի ամփոփենք այն բոլոր ձեռնարկումները, վո-
րոնք պետք են նպաստեն Հ. Կ.(բ)կ. Յերքաղկազմակերպության ստորին
ողակներին՝ ցեխային բջիջներին, կուսխմբակներին և կուսկազմակեր-
պիչներին՝ կուսակցական աշխատանքն ավելի բարձր աստիճանի վրա
դնելուն:

Ի հարկե, այս նպատակն իրագործելու և կուսակցական աշխատանքն
ավելի բարձր աստիճանին հասցնելու խնդիրը և վո՞չ մի դեպքում չկ-
լուծվում վորոշումներով և բանաձևերով. կուս-կազմակերպչական աշ-
խատանքը բարձր աստիճանի հասցնելու գործը կախված են նրանից, թե
մորքան մենք ի վիճակի կլինենք բայց կերպությունն ձեռնարկել կենդանի
մարդկանց կազմակերպմամբ, կուսակցական ուժերի նիշը դասավոր-
մամբ, մեր աշխատանքի ամեն մի բնագավառ կուսակցական զեկավարու-
թյամբ ապահովել: Կուսաշխատանքի վերակառուցումը, այսպիսով,
վո՞չ մի գեղջում չպետք են սահմանափակվի կազմակերպչական կառուց-
գածքը վորոշումներով. վերակառուցումը պետք են ապահովի ամեն մի կո-
մունիքի մարտական, քաղաքական-արտադրական դերն արդյունաբե-
րության մեջ, տրանսպորտում, ձեռնարկում և այլն, պետք են ապահովի
մասսայական աշխատանքի բարձր դրվագներ, պետք են ապահովի կուս-
կաստիարակչական աշխատանքի ծավալումը և խորացումը, կուսթեկնա-
ծուների մեջ տարվող աշխատանքն ավելի բարձր աստիճանին հասցնելը:

Կուսակցական աշխատանքի վերակառուցումն այն ժամանակ կար-
դարացնի իրեն, յեթե նրա միջոցով մենք կկարողանանք բարձրացնել
կուսակցական ամեն մի ողակի դերը, նրա մարտունակությունը, ապա-
հովելով կուսակցական ամեն մի բջիջի, կուսխմբակի և կազմակերպչի

տպերատիվ, գործնական դեկավարությունը, պայքարի հանել ավլյառ
արտադրության, ձեռնարկի, հիմնարկի, ԲՈՒՀ-ի, վողջ բանվորություն
ու աշխատավորությունը պլանների կատարման համար։ Այս տեսա-
նըն ու աշխատավորությունը պլանների կարծիքամար։ Այս տեսա-
նըն ու աշխատավորությունը են այն ընկերները, վորոնց կարծիքով
կետից չարաչար սխալում են այն ընկերները, վորոնց կարծիքով
կուսաշխատանքի վերակառուցումը նշանակում են հրաժարվել արտա-
դրական խնդիրների լուծումից—ընդհակառակը, կուսաշխատանքի իրա-
կան վերակառուցումն են, վոր պետք ե ապահովի արդիքինալանների կա-
տարումը։

Կուսաշխատանքի վերակառուցումը նշանակում են նաև կուսակցա-
կանի—կուսանդամի և թեկնածուի քաղաքական և արտադրական դերի
բարձրացումը, նրա առաջակոր դերի ապահովումը։

Կուսաշխատանքի վերակառուցումը նշանակում ե կուսակցության
գլխավոր գծի համար տարվող պայքարի ուժեղացումն աշխատանքի բո-
լոր ճակատամասերում։ Ուժեղացնել և կոնկրետացնել պայքարը յերկու
ֆրոնտում՝ ընդդեմ աջ թեքման, ներկա ետապի զվահալոր վտանգի,
ընդդեմ «ձախ» ուղղուունիզմի, հաշտողականության և նեխամծ լիրե-
բալիզմի, մեծապետական և տեղական նացիոնալիզմի—ահա վերակա-
ռուցման հիմնական պահանջներից մեկը։

Այսողոք և անինա պայքար գասակարգային թշնամու դեմ, ավելի
անվեպ դարձնել մեր ուղաները, ուղղված գասակարգային թշնամու և
նրա գաղափարախոս՝ Փաշխտական գաշնակցության դեմ—ահա վերա-
կառուցման հիմնական պահանջներից մեկը։

Ապահովել սոցիալիստական ծավալուն հարձակողականի հաղթանա-
կըն ամենուրեք, մեր աշխատանքի և պայքարի բոլոր ֆրոնտներում, կա-
տարել և գերակառարել հեօքամյակի ավարտական տարվա պլանները,
տառած պարտի մտնելու յերկրորդ, սոցիալիստական անդամակարգ հա-
սարակություն ստեղծելու հեգամյակն—ահա կուսաշխատանքի վերակա-
ռուցման գլխավոր և հիմնական նպատակը։

Ահա այս բոլորի իրազորման համար, այս նշանաբանի տակ, պետք
ե աշխատի ամեն մի բջիջ, կուսիմբակ և կուսկազմակերպիչ։

ԲՇԻԶՆԵՐԻ ԿՈՒՍԱԿՑԱԿԱՆ ՄԱՍՍԱՅԱԿԱՆ ԱՇԽԱՏԱՆՔԻ ՀԵՐԱԿԱՆ ԽՆԴԻՐՆԵՐԸ

(Ընկ. Մ. Կագանովիչի համ կ(թ)կ Մոսկվայի քաղկումի պլենումում
արտասահմած նախից)

Գոյություն ունեցող վաստերը և նյութերն ավելի ու ավելի համոզիչ
կերպով ցույց են տալիս, թե վորքան աճել և գաղափարապես ամրացել
ե Մոսկվայի կուսակցական կազմակերպությունը։

Առաջին կարեռագույն քաղաքական փաստն ե, կազմակերպության
քանակական աճումը։

Մեր կուսակցական կազմակերպությունն ել ավելի զորվեց, ել ավելի
կապվեց բանվորական մասսաների հետ այն պայքարի հողի վրա, վորք
մզգում ե կուսակցության հիմնական գիծը կերառելու, հնդամյակը չորս
տարում կատարելու համար։

Մի շարք տարիների ընթացքում ամեն տեսակ ոպողիցիոները վոր-
քացին սեացնել, արտավորել ներկուսակցական կյանքը։ Դա բավակա-
նաչափ հին մեթոդ է։ Լենինը, գեռևս 1902-1903 թվականներին բնութա-
գրեց նրանց, ովքեր բայլչեկիյան կուսակցության դեմ, հեղափոխական
տակտիկայի հույն քաղաքականության դեմ իրենց մզած պայքարը վա-
րագույնում ելին քննադատության աղատության, անհանդուժելի ուժի-
մին վերաբերյալ մեծագորդ լողունքներով և այլն։ Լենինը մերկացրեց
մանր-բուրժուական «քննադատության» բուն խմասոր՝ ոպորտունիստ-
ներն այդ լողունքներին ելին դիմում, վորպեսի ուեվիդիայի յենթարկեն
ժեր կուսակցության հիմնական գիծը, ուեվիդիայի յենթարկեն մարքուդ-
ը։ Ուստի Լենինն այդ լողունքը համարում եր հակակուսակցական, վոչ
բայլչեկիյան լողունք։ Հենց այդ լողունքը մինչեւ վերջին որերս փորձում
ելին ողտագործել ամեն տեսակ հակակուսակցական հոսանքներն ու խըմ-
բավորումները։

Կուսակցությունը և բանվոր գասակարգը ջախջախնեցին հակահեղա-
փոխական արոցկեզմը, ջախջախնեցին աջ և «ձախ» ուկոնիստներին։ Կու-
սակցությունը, կուսակցական դեկավարությունը, կուսակցական գիծը
հաղթեցին։

Մեր կենտրոնի լենինյան ճիշտ դիմուն ամենասերտ կերպով շաղկապ-
ված և յեղել մեր կուսակցական աճման, նրա շարքերի ամրացման հետ։

Մասրին բջիջների աշխատանքի վերլուծումը ցույց ե տալիս, թե
վորքան նորմալ և կուսակցական որգանիզմի արյան շրջանառությունը,
թե վորքան խորը, առանց դժվարության, այլ որգանապես արմատանում

Ե մեր կուսակցական կազմակերպության կյանքի մեջ կուսակցականների ակտիվության աճումը, մեր կուսակցական դեմոկրատիայի ուժեղացումը : Այդ առանձնապես գրսեորդից բջիջների բյուրոների վերջին վերընտրությունների ժամանակ, յերբ, վորպես ինքնաքննադատության արդյունք, Մուկվայում անբավարար համարվեց 100 բջիջ : Այդ մեր մինուսն ե, սակայն հիմնականում դա բնորոշում է կուսակցական կազմակերպության աճումը :

Սակայն մենք չենք տարվում նվաճումներով, այլ աշխատում ենք լրաբանալ այն նոր ինդիրների մակարդակին, վորոնք դրվում են մեր առջև յուրաքանչյուր ետապում :

Մեր սոցիալիստական շինարարության վերջին տարիները նշվեցին վուստիական հարյուրավոր գործարանների կառուցմամբ ու գործարկմամբ այլ և մյուս գործարանների հակայական աճումով, և ՍՀՄ-ի բանվոր գասակարդի շարքերի լրացումով : Մեր գործարանները շափականց աճն են, վարովհետեւ նրանց մեջ մտան հարյուր հազարավոր և միլիոնավոր նոր բանվորներ : Գործարանների կուսկազմակերպությունները հիշյալ ժամանակամիջոցում աճեցին վիթխարի չափով այլ գևիսավորապես գլայում ե, վոր բանվոր զասակարդի շարքերում աճել և մեր կուսակցությունն քաղաքական աղղեցությունը : Մեր կուսկազմակերպություններն ել տվելի ամրացան կենտրոնի զեկավարությամբ լինինիցի համար մզկող պայքարում :

Աճեց մեր կուսակցության կազմակերպությունների աշխատանքի ծավալն ու մասշտաբը : Աճեց կուսակցականների լայն խավերի ընդդրկումը կուսակցական-մասսայական աշխատանքում :

Սակայն այսոր սոցիալիստական շինարարության ասպարելում մեր առջև դրված հետազա խնդիրները պահանջում են մեղանից ել ավելի բարձր աստիճանի հասցնել ամբողջ կուսակցական աշխատանքը, նրանք ավելի մեծ պահանջներ են առաջարկում մեր ամբողջ կուսակցական աշխատանքի նկատմամբ :

Մենք պետք ե կարողանանք վերակառուցել բջիջների աշխատանքը, նախ և առաջ այնպես, վոր գտնվենք մեր առջև դրված խնդիրների բարձրության վրա՝ դեկավել մասսաներին, կազմակերպել նրանց կուսակցության լոգունգեների շուրջը, պայքարելու մեր առջև դրված խնդիրների իրականացման համար :

ԱՄԵՆ ՄԻ ՊՐՈԼԵՏԱՐԻ ԸՆԴԳՐԿԵԼ ՄԱՍՍԱՅԱԿԱՆ ԱՇԽԱՏԱՆՔՈՎ

Կուսակցական աշխատանքի կարեռագույն հարցերն են, բարեւավել յուրաքանչյուր առանձին բանվորին նկատմամբ մեր կատարած աշխատանքը և իրապես սպասարկել նրան՝ նրա պահանջներին բավարարելու համար : Այդ տեսակետից պետք ե մոտենանք մեր կուսակցական բջիջնե-

րի աշխատանքին, մասնավորապես Մուկվայի քաղաքային կոմիտեյի գեղուցումների քննարկմանը, վորոնք տալու յեն Դինամո գործարանի, Փարեզի կոմունայի անվան գործարանի, Սվերդլովի գործարանի, Մուկվայությունները :

Մինչեւ այժմ մեր կուսակցական բջիջների աշխատանքի խոշորացույն թերությունն ե այն, վոր նրանք գեղես բանվորների ամբողջ մասնային չեն ընդդրկել բայց հելլայան աղբեցությամբ, մի հանդամանք, վոր առանձնապես կարենու և այժմ, յերբ աննախընթաց չափով աճել են մեր գործարանները :

Վորապես պարզ լինի, թե վորքան սուր և մեր աղիտացիայի և վորովազանդի ել ավելի ծավալելու և բարեւավելու հարցը, յես մի քանի թվեր կրերեմ բանվոր զասակարդի կազմի մասին : Միմիայն վերջին 1931 թվականին, համեմատած նախորդ 1930 թվականի հետ, բանվորների թիվն ավելացել և ավելի քան 4 միլիոն հոգով : Մուկվայում և Մուկվայի մարզում բանվորների թիվը միայն մի տարիվ ընթացքում ավելացել է 660 հազար հոգով :

Ինչ են ցույց տալիս այս քաղաքական թվերը : Երանք ցույց են տալիս, վոր վիթխարի չափով աճել և մեր սոցիալիստական արդյունաբերությունը, վորը գործարանների հարկի տակ ընդունում և պրոլետարների նոր խավեր՝ սոցիալիզմի մարտիկներ : Այդ լրացումը տեղի յեւ ունենում արդեն հեղափոխությունից հետո աճած յերիտասարդ բանվորներով : Այդ բանվորների զգալի մասի կուլտուրական մակարդակը բավականաչափ բարձր ե, վորովհետեւ նրանց հակայական մասը գործումներն ու յոթնամյակները և այլ հաստատություններն ավարտած դրագետ մարդկի են : Մյուս կողմից կան զգալի թվով բանվորներ, վորոնք յեկել են դյուզից, նրանց մեջ կան կուլակային տարրեր, նրանց մեջ կան բանվորներ, քաղաքային մանր-բուրժուազիայից :

Այդպիսով մի կողմից կան բանվորներ, վորոնք զգալի չափով աճել են բողոքականապես և ավելի մեծ ուշաղրություն են պահանջում իրենց բոլոր տարակուտանքների և հարցերի լուծմանը, մյուս կողմից կան այսպիսի նոր խավեր, վորոնց դեռևս պետք ե յեկել, վերամշակել, տարրական կրթություն տալ, վերադաստիարակել : Վերջապես կան այնպիսի տառենձին տարրեր, վորոնց անհրաժեշտ ե մերկացնել :

Այդ ըոլոր տարրեր խավերին պետք ե տարրեր շերտավորված մոտեցույց տալ, համապատասխանորեն վերակառուցելով կուսակցական-մասսայական աշխատանքի, քաղաքական աղիտացիայի մեթոդներն ու յեղանակները :

Բոլոր բանվորներին մեր քաղաքական ներգործմամբ գլխովին ընդդրկելու համար, մեր վճռական խնդիրն ե՝ վերակառուցել և ծավալել

կուսակցական մասսայական աշխատանքը: Մասսայական՝ կուսակցական աշխատանքը, լայն իմաստով, բաղկացած եւ բանվորների պահանջներին բարերարելու նպատակով մզվող ազիտացիայից և կազմակերպիչով աշխատանքից:

Յուրաքանչյուր թղթին, յուրաքանչյուր կուսկոմի արմտտական վընդուական իններն եւ ընդգրկել քաղաքական աղղեցությամբ, բայց և իկան քաղաքական ներգործմամբ տվյալ ձեռնարկության, ցեղի, ողակի բոլոր բանվորներին:

Ուստի կուսակցական աշխատանքի խնդիրը հաջողությամբ լուծելու համար կուսրթիջը պետք է նախ և առաջ ուշի-ուշով ուսումնասիրի այն մարդկանց ամբողջ կազմը, վորոնց մեջ նա աշխատում է, վորոնց պիտի և դեկալարի նա:

Այդ տեսակետով գիտեցեք որինակ, թե Դինամո գործարանի կողմից այստեղ զեկուցում տվող ցեխային թղթն ու կուսկոմն իրավես ինչ չափով են ընդգրկել պրոլետարների ամբողջ մասսան կամ թեկուզ բոլոր կոմունիստներին:

Ի միջիայլոց, այդ գործարանը բնավ չե կարելի համեմատել այն «Դինամո» գործարանի հետ, վորը գոյություն ուներ մի քանի տարեառաջ: Առաջ այդ գործարանում աշխատում եր միայն 2000, այժմ աշխատում ե ավելի քան 11 հազար բանվոր: Պրոլետարների այդ թվի 74 տոկոսը առաջին և յերկրորդ կարգի բանվորներ են: Մի տարի աշխատող բանվորները կազմում են 50 տոկոս, մոտավորապես 2-3 տարի աշխատող բանվորների թիվը կազմում ե 25-30 տոկոս: Ընդհանուր առմամբ, բանվորների 80 տոկոսը նոր գործարան յեկած մարդիկ են, իսկ հին կազմերը, իսկական վորակյալ բանվորները, այնքան ել շատ չեն:

Այդպես ուրեմն, կարելի յե ուղղակի ասել, վոր այդ գործարանի կուսկազմակերպությունը գեռևս իր բայցևեկայան աղղեցությամբ չե ընդգրկել բանվորների զգալի մասը: Կարելի յեր հենցել այնպիսի հասարակ փաստի վրա՝ «Դինամո» գործարանի մետաղ թափող ցեխում յետ հանդիպեցի յերիտասարդների մի խմբի, 25 հոգի հիանալի տղաներ, վորոնք շատ մարտական, աշխուժ ընկերների տպալորություն թողին վրաս: Հարց եմ տալիս՝ «ինչպես ե քաղաքականության հարցը, արդյոք ամեն բան բացատրո՞ւմ են ձեզ»:

— Այսու, բացատրում են:

«Իսկ թերթ կարդո՞ւմ եք»: — Մի քիչ շփոթվեցին:

«Պրավդա» կարդո՞ւմ եք: «Քվեարկեց» յերկու հոգի:

«Կոմոմուլմակայա Պրավդա» կարդո՞ւմ եք: — Վոչ մեկը:

«Խարչայա Մոսկվա» կարդո՞ւմ եք: — Կոչ մեկը:

Գործարանային թերթը կարդո՞ւմ եք: Ասում են՝ վոչ, մեզ պետք չե

այդ թերթը: Զեզ մոտ կուեկտիվ ընթերցում կա՞: — Ասում են վոչ, մեզ մոտ չեա:

Այդպիսի փաստեր գտանք մենք Նիմիլյ Նովորոտի ավտոգործարանում: Այնուեղ մենք տեսանք կոմյերի կանալի հարվածային րրութագ, վորը հիբավի որինակելի յե աշխատում: Հարց եմ տալիս նրանց՝ քաղաքական ի՞նչ հարցեր են հետաքրքրում ձեզ: — Ի՞նչ ասենք, մեղ զժվար ե հասկանալ: — Թերթ կարդո՞ւմ եք: — «Թերթ քիչ ենք կարդում»:

Այդպիսի հասարակ փաստերը վկայում են կուսրթիջների քաղաքական թույլ աշխատանքի մասին: Այն ինչ, մեր բանվոր գասակարդը, մեր ամեն մի բանվորը տարբերվում է նրանով, վոր նա վոչ միայն արդինալանը լավ կատարող բանվոր ե, այլև Խորհրդային մեծ Միության քաղաքացին ե, կաղիտալիսական աշխարհի դեմ պայքարող, սոցիալիզմի համար պայքարող մարտիկ ե: Ուստի քաղաքական աշխատանքը պետք ե ընդդրկի ամբողջ բանվորական մասսային, յուրաքանչյուր առանձին բանվորին:

Կուսակցական կազմակերպությունները պետք ե կուսակցական լոգունդները պատվաստեն մասսաներին, պետք ե կազմակերպին մասսաներին, այդ լոգունդներն իրականացնելու համար: Գետք ե գաղափարական մեծ բարձրության հասցնել մեր ամբողջ քաղաքական մասսայական աշխատանքն այնպես, վոր յուրաքանչյուր տվյալ պահին հնարավոր լինի պարզ և հասկանալի ձեռվ, առանց խուսափելու սուր հարցերից, պատասխանել բանվորին հուզող հարցերին, գործելով բայցևեկայան մեթոդով, համոզելով և դաստիարակելով յուրաքանչյուր առանձին բանվորին:

Ծնկ. Ստավրի դեռ 1925 թվին տված ցուցումների մեջ ասված ե, վոր անհրաժեշտ ե «ավելի մեծ ուշադրություն նվիրել բանվոր գասակարդի պահանջներին, ավելի մտածել դրանց մասին, ավելի քիչ բյուրոկրատիկ ձևականություն մեր կուսակցական ու արհմիութենական կազմակերպությունների պրատիկայում, ավելի զգոնություն և հոգատարություն բանվոր դասակարգի դասակարգային արժանապատվության զգացմունքին»:

Հետեւով այդ ցուցումներին, անհրաժեշտ ե վճռաբեր և անհապաղ դուրս մղել կուսակցական, արհմիութենական մասսայական աշխատանքից, մանավանդ քաղաքական ադխոտացիայից դեռևս գոյություն ունեցող տրաֆարետ վոճը, սկսած շարլոն ճառերից: Անհրաժեշտ ե բանվորին միշտ պարզ և հասկանալի պատասխանել, նրան հետաքրքրություն հարցերին, բավարարելով նրա կարիքներին, լուրջ ուշադրություն նվիրելով նրա կենցաղային հարցերին, մանավանդ մատակարգմանն ու ճանապատճենին, ջրին: Իսկ այդպիսի հարցերին դեռևս անհրաժեշտ ուշա-

գրություն չի դարձվում : Ահա կենդանի որինակ . «Դինամո» գործարանի ձուլարանի ցեխում յես հարցրեցի «Զեղ մոտ ջուր կա՞»—«Այս այստեղ ե—պատասխանում ե ցեխի պետ Վաննիկովը—կա» : Մոտենում ենք : Իսկ այնտեղ վոչ թե ծորակ, այլ ուղղակի ցցված ե փականը բաց ջրատար խողովակը և նրանից թափվում ե ջուրը, վորը խմում են : Այդ վոչ մի բանի պետք չի : Հարցնում եմ՝ «Զեղ մոտ ջրի աման կա՞»—պատասխանում են՝ «զանվում ե այնտեղ, հնոցի հետեւ, պետք ե վերադառնալ» : Յես ասում եմ՝ «Յեկեք վերադառնանք» (ծիծաղ) : Հետ դարձանք, հնոցի հետեւ : Փնտրում ե խեղճը, վնտրում ե—չլտավ (ծիծաղ) : Հարցնում եմ՝ «Ի՞նչ ե յեղել» : Այստեղ,—ասում ե—դրված ե ջրի ամանը : «Յեղեկ վերցրել են նորոգելու» (ծիծաղ) : «Քանի՞ որ ե, վոր նորոգում են»—«Վեց որ» : Դե, մի՞թե կարելի յե թույլ տալ, վոր ջրի ամանը ն որով վերցնեն նորոգելու՝ գուք ինքներդ եք տեսնում, ամառ ե, չոգ ե, մետաղ թափուլ կանոնած ե տոլթ ցեխում . յեթե նրան յերկու ժամով առանց ջրի թողնենք, նա չոգից ուժասլառ ե լինում : Միթե՞ չեր կարելի մի դիշերվա մեջ նորոգել ջրի ամանը : Այդ չեն կարողացել անել : Բայց չե վոր այդ փասուը ցույց ե տալիս վորոց խորում մասսաներից, բյուրոկրատիզմի տարրերի արտահայտություն : Այդպիսի փաստեր միանդամայն անթույլատրելի յեն :

Մենք պետք ե զդալի չափով ուժեղացնենք մեր մասսայական ագիտացիոն աշխատանքը, բարձրացնենք վերջինս, սրենք մեր բայլէիկյան ագիտացիայի ու պրոպագանդի բովանդակության ու վորակի հարցերը աշխատացիս, ինչպես պահանջում ե բանվորական ու կոլտնտեսական մասսաների քաղաքական ակտիվության ու պահանջների աճումը : Պետք ե միշտ նկատի ունենալ, վոր բանվոր գասակարգի մեջ շարունակ լցվում են նոր, թարմ ուժեր, վորոնց պետք ե գաստիարակել, բարձրացնել նրանց կուլտուրական ու քաղաքական մակարդակը :

Գործարանային կազմակերպությունները՝ վերելից մինչեւ ներքեւ պետք ե իրենց ուժերի, միջոցների և ուշադրության ծանրության կենտրոնը փոխադրեն ցեխերում, բանվորական մասսաների մեջ կատարվող կուսակցական-մասսայական աշխատանքի ծավալման վրա : Վերցնենք որինակ՝ ներկայումս ձեռնարկության մեջ կարևորագույն, հանգուցառի հարցը՝ խոռանին ու պարապուրդներին վերաբերյալ գեկրետի կենցին հարցը՝ խոռանին ու պարապուրդներին վերաբերյալ գեկրետի կենցին հարցությունը : Այդ հարցը պահանջում ե ամենալայն չափով ծավալել մասսայական ագիտացիան, բացատրությունները, որինակելի կերպով կազմակերպել բանվորներին՝ վերացնելու խոտանն ու պարապուրդները, կազմակերպել բանվորներին՝ վերացնելու խոտանն ու պարապուրդները, վորոնք շոշափում են ամերջ ձեռնարկության և յուրաքանչյուր առանձին բանվորի նյութական շահերը, ինչպես և ավելի լավ հիմքերի վրա մինչ բանվորի նյութական շահութական մորիւթյունների աշխատանքը :

Անհրաժեշտ ե վճռաբար պայքար մզել բյուրոկրատիկ այն անփութության դեմ, վոր ցուցաբերվում ե բայլէիկյան ագիտացիայի ու պրոպագանդի և մասսաների մեջ կատարվող քաղաքական աշխատանքին : Ագիտացիան և պրոպագանդը պետք ե դրված լինի չափ ավելի սիստեմատիկ և կազմակերպված հիմքի վրա : Զի կարելի, իհարկե, ասել, վոր մեզ մոտ գեկուցումներ քիչ են արվում : Մեղ մոտ բավականաչափ չափ զեկուցումներ են արվում : Անհրաժեշտ ե միայն զգալի չափով բարեկալել զեկուցումների վրակը և ավելի սիստեմատիկ դարձնել այդ զեկուցումները : Կուսկոմների ու ուայկոմների նկատմամբ վերադառնալ Սոսկվայի քաղկոմը պետք ե ավելի ինսամքով ներգրավի փորձված աղիտատորներ, կուսակցական տեսակետից կոփված զեկուցողներ ու կազմակերպիչներ, սիստեմատիկաբար ոգտագործի նրանց, հրահանգի, հայթայթի նյութությունների այլն :

Պետք ե բայլէիկորեն կազմակերպել կուսակցական մասսայական ամբողջ աշխատանքը, քաղաքական ագիտացիան ու պրոպագանդը, այնպես, վոր հնարավոր լինի ընդդրկել դրանցով ամբողջ բանվորական մասսային, յուրաքանչյուր առանձին բանվորին, ամեն մի առանձին աշխատավորին : Դրա համար անհրաժեշտ ե զիմանքով ուշադրությունը նիւրել անմիջականորեն ցեխերում ու մասսաներում կուսակցական մասսայական աշխատանք և աղիտացիա կազմակերպելու դորձին :

Ամբողջ կուսակցական մասսայական աշխատանքը, կուսակցիչի ամբողջ կազմակերպչական կառուցվածքը, քաղաքական աղիտացիան, բայլէշելիկյան ինքնաքննադատության և ներկուսակցական զեմուկրատիվի գարգացումը, արտադրության մեջ միանձնյա ղեկավարման ամբացումը պետք ե իրասու կենտրոնացված լինի, յուրաքանչյուր տվյալ պահին սերտորեն չաղկատված լինի այն հրատապ, կոնկրետ հարցերի հետ վորոնք հուղարկում են այսոր բանվորին :

Այժմ յուրաքանչյուր բջիջ իր կուսակցական մասսայական աշխատանքում և քաղաքական աղիտացիայի բնագավառում իր ուշադրությունը առանձնապես պետք ե կենտրոնացնի հետեւյալ մարտական հարցերի վրա՝ բացատրել մեր միջազգային դրությունը, ամրացնել յերկրի պաշտպանության վրա, մորթիկացիայի յենքարկել մասսաներին ընկ . Ստալինի վեց պայմանները կատարելու համար, կազմակերպել կոմունիստներին, հարվածայիններին և ակտիվիստներին ներկային մարտական խնդիրներն իրականացնելու համար, այն ե՝ վերացնելու խոտանն ու պարապուրդները, պայքար մզելու հենցամյակի վերջին աղարտակարար մասն լավագույն կազմակերպման, խորհրդային առետրի ծավալման համար, մասսաներին մորիւթյունների յենթարկելով այդ խնդիրների լուծությունների աշխատանքը :

ման շուրջը՝ (ճաղաբարուծության, խոզաբուծության, ձենոբսության կազմակերպում, բանջարեղենի մատակարարում): Մեր գործարանները սկսաք ե ըրջավառության բանվորներին սպասարկող մի շաբք ձեռնարկություններով (բանջարանոց, ճաղաբարություն, ձենոբսություն, լավ չափարան, մոռը): Գործարանի վարչությունը պետք ե միշտ հիշի, վոր ինքը խորհրդացին, սոցիալիստական ձեռնարկության ազմինիստրացիա յի: Բջիջը, կուսկոմք պետք ե այնպես կազմակերպեն գործը, վոր դեկավորներին բանվորների գործությունը լավացնելու կարևորագույն գործը, դիրեկտորին և մանավանդ արշմիությանը չափատագընելով այդ հոգածից:

ՄԻԱՆՉԱՅԱ ՇԵԿՎԱՐԻ ՅԵՎ ԶԵՌՆԱՐԿՈՒԹՅԱՆ ՄԵԶ ՖՈՒՆԿՑԻԱՆԵՐԻ ՃԻՇՏ ԲԱՇԽԵԼՈՒ ՄԱՍԻՆ

Ողորտունիզմի բնորոշ գծերից մեկն ե՝ բջիջների դերի թերապնահատումը, ներկուսակցական, ներքիջային կյանքի խորումը կուսակցության հիմնական խնդիրներից: Մեր կուսակցությունը ներայացնում և միանական որդանիզմ, յուրաքանչյուր բջիջը հանդիսանում ե մի մեծ շղթայի ողակը, հսկայական կուսակցության ողակը: Տվյալ ողակի աշխատանքից, նրա ամրությունից զգալի չափով կախված ե ամբողջ շրջայի ամրացումը: Զի կարելի այսպես մտածել՝ մեր բջիջը փոքր ե, փոքր գործարանում, յեթե մեզ մոռ, մեր աշխատանքում ճեղքվածք առաջանա, դա մեծ նշանակություն չի ունենա կուսակցության աշխատանքի համար: Չովետք ե մոռանալ, վոր յուրաքանչյուր բջիջ հանդիսանում և միանական շղթայի մի ողակը ե մի ողակի ճեղքվածքը անդրադանում և ամրացն շղթայի վրա: Աչա թե ինչու յուրաքանչյուր բջիջ մեծ թե փոքր, գործարանային, խորհրդային բնիւային, կարմիր բանակային, կոլանտեսական թե խորհուտական—ուետք ե գրավի իր վրա մեր ուշադրությունը մինչեւ բջիջի ներքին կոնկրետ հարցերի քննությունը:

Սակայն նախքան բջիջի ներքին կառուցվածքի հարցերին անցնելը, յետ ուղում եմ կանգ առնել մի հարցի վրա: Վորը շատ սուր ընտոյթ և ստացնել մանավանդ վերջին ըրջանում: Յետ նկատի ունեմ միանձնյա դեկավարման հարցը, կենտկոմի վորոշումը Նիժնիյ Նովգորոդի ավտոգործարանի մասին, կենտկոմի վորոշումը «Շաբրիկովոդշիբնիկ» գործարանի մասին և այլն: Այսակա ևս մեր պլենումում ճիշտ կերպով շարունակ կապում են թե ձեռնարկության աշխատանքի և թե բջիջի կուսաշխատանքի բնական բարեկամման հետ: Կուսաշխատողներից շատերը այդ հարցն ըմբռնել են (ինչպես իրենք են առօք) վորպես նորմուծություն, իսկ վորմանք բացատրում են վորպես «ըրջաղարձ» արդինալլանի համար մզվող պայքարից դեպի կուսաշխատանքը:

Ներկայումս առավել ևս հնարավոր ու անհրաժեշտ ե գործարանների դեկավարների ձեռքում կենտրոնացնել ձեռնարկության տնտեսական կյանքի կառավարման բոլոր թերերը, յերբ մենք ունենք բանվորությունից դուրս յեկած տնտեսական կազմերի անվիճելի աճում և նրանց գործարարական վրահակավորման բարձրացումը պրակարիկ աշխատանքում:

Միանձնյա դեկավարության մասին կուսակցության դիրեկտիվների լենապորձումը ձեռնարկություններում, արտադրության դեկավարման գործում, բանվորության մասնակցության կազմակերպված ձերի աճման պայմաններում, պետք ե սերտ կերպով կապված լինի մասսաների ստեղծագործական ակտիվության և նախաձեռնության հետագա գարգացման հետ՝ արտադրության կազմակերպման ու կառավարման գործում: «Պետք ե սովորել մասնելու աշխատավոր մասսաների գարնանացին վարարման նման ափերից դուրս հոսող փոթորկալից միտինգային դեմոկրատիզմը յերկաթյա դիսցիպլինայի հետ աշխատանքի ժամին անառարկելի հնապանդությամբ, մեկ մարդու—խորհրդային դեկավարի—կամքի հետ աշխատանքի ժամին» (Լինին):

«Զեռնարկության, ցեխի աղմինիստրացիան, ձեռնարկության մեջ արտադրական դիսցիպլինա մացնելու ու ամրացնելու համար կիրառելով բոլոր անհրաժեշտ միջոցառումները, պետք ե միաժամանակ կարողանա իր ամրող կազմակերպչական—վարչական գործունեյության մեթոդները զուղորդել բանվորական մասսաների ստեղծագործական նախաձեռնության զարգացման անհրաժեշտությանը, նրանց արտադրության դեկավարների լուսական աշխատելով հաշվարման մեջ ներգրավելու հետ, պարտադիր կերպով հաշվառելով նրանց առաջարկությունները և առաջարկությունների կենսագործմանը ամեն կերպ քաջալերելով ուսցինալիքառարական նախաձեռնությունը, բանվորական գյուտարարությունը և այլն, առավելագույն չափով զգայուն վերաբերմունք ցույց տալով բանվորների կարիքներին, մատնանշելով ինչպես տեխնիկական, նույնական կառավարման թերությունները»: Մինչդեռ ինչպես կուսակցական աշխատաղների, նույնպես և տնտեսավարների մեջ առաջ ե գալիս այն սխալ հասկացողությունը, թե կամ լիակատար միջամտություն, կամ լիակատար կերպով զիմեց ուղղ անել, այսինքն՝ իրը թե բջիջը տնտեսության մեջ վոչ մի մասնակցություն ցույց չպիտի տա: Այսպիս կենտկոմի վորոշումը ճշտիվ սահմանում ե՝ իրավունքներն ու պարտականությունները: Յուրաքանչյուր բջիջի քարտուղար, յուրաքանչյուր դիրեկտոր պետք ե ճիշտ յուրացնեն այդ:

«Կրւարջիները հատկապես ձեռնարկություններում, պետք ե իրենց աշխատանքներով այնպես իրագործեն ձեռնարկության հասարակական քաղաքական—անտեսական կյանքի դեկավարությունը, վորպեսի ապահովեն պրոֆեսիոնալիստների կողմից կուսակ-

ցության հիմնական դիրեկտիվների կատարումը՝ առանց միջամտելու գործարկոմի-դիրեկտորի աշխատանքի մանրամասնությունների մեջ, և մանականդ աղմինիստրացիայի ոպերատորի կարգադրությունների մեջ։ Կուսրջիջները պետք ե ակտիվորեն ոժանդակեն արտադրության կառավարման ամբողջ սիստեմի մեջ միանձնյա զեկավարության սկզբունքը իրազրծելուն։ Կուսրջիջները վոչ մի գեղում չպետք ե փոխարինեն ձեռնարկության աղմինիստրացիային՝ ստորին աղմինիստրացիայի նշանակման դործում, ապելի ևս անթույլատրելի յերջիջի միջամտությունը աղմինիստրացիայի կարգադրություններին բանվորներին ցեխերում բաշխելու դործում։ Ձեռնարկության մեջ, դիրեկտորից ցած կանգնած հիմնական պաշտոնական անձնավորություններին (խոչըր ցեխերի վարիչները, և այլն) նշանակելու կամ փոփոխելու գեղում, գործարկոմները քննում են այդ նշանակումները, փոփոխումները, և միայն այս կամ այն թեկնածվության համաձայն չփառը կասեցնել աղմինիստրացիայի կարգադրությունը, վիճելի հարցերը փոխադրելով համապատասխան կուսակցական, պրոֆեսիոնալ, տնտեսական որդանները։

Բջիջները, նմանապես, չպետք է փոխարինեն դործարկոմին ու աղմինիստրացիային առանձին արտադրական կոնֆլիկտների լուծման համար բանվորությունից ստացվող գանգատների քննարկման դործում։ Ընդունելով բանվորների գանգատները, տեղեկանալով այդ գանգատների բովանդակությանը, հետեւելով՝ վորագեղի այդ գանգատները չարհամարհ վեն, բջիջները պետք ե միաժամանակ հնարավորություն տան համապատասխան մարմիններին ու կազմակերպություններին, վոր իրենք սպառեն այդ կոնֆլիկտների լուծման համար գոյություն ունեցող բոլոր հնարավորությունները։

Լաելով ձեռնարկության դիրեկտորի և խոչըր ցեխերի վարիչների գեկուցումներն արտադրության հիմնական հարցերի, Փինուանների կառավարման հեռակարների, կարեւորագույն արտադրական առաջադրանքների, վերակառուցման ձեռնարկումների, աշխատանքային դիսցիլինայի, աշխատանքի արտադրողականության և ձեռնարկության արտադրական կյանքի մյուս կարեւոր կողմերի մասին, բջիջները չպետք ե այդ առթիվ թույլ տան մասը քաշչշումներ տնտեսավարների նկատմամբ, պլանայնություն պահպանելով այդ հարցերի քննարկման դործում։ Զտարվելով ձեռնարկության կյանքի մասը հարցերով, բջիջները դրանով իսկ ապելի մեծ հնարավորություն կստանան իրազրծելու մասսայական կազմակերպությունների քաղաքական զեկավարության կարեւորագույն ինդիբրը, դաստիարակելով մասսաների մեջ դասակարգային զգոնություն և զիտակից վերաբերմունք սոցիալիստական ձեռնարկության շահերին։

Հետո ընդգծվում է, վոր «կուսակցական, պրոֆմիութենական, աղմինիստրատիվ որդանների միջև ֆունկցիաների բաժանման այդ հիմունքները վոչ միայն չեն ժխառում, այլ ընդհակառակն, յենթագրում են աշխատանքում սերտ կատ, փոխադրձ ոգնություն, իսկական ընկերական մթնոլորտի ստեղծում, վորը ժխառում ե ինամիության, միմյանց փոխադրձաբար սքողելու հնարավորությունը»։

Այսպիսով, չսքողել միմյանց, ինամիություն չանել, միաժամանակ կամ բամբասանք առաջ չբերել, չարհամարհել միմյանց։ յուրաքանչյուրն իր տեղում և միաժամանակ բոլորը միասին։

Բջիջը, նրա բյուրոն ունեն իրենց ուղղակի պարտականությունները, ուղրոնց համար նրանք անմիջականորեն պատասխանատու յեն։ նրանք զեկավարում են կուսակցական աշխատանքը, կիրառում են կուսակցության դիրեկտիվները։ Բջիջը հետեւում է բոլորին։ Սակայն հետեւել բոլորին, զեկավարել բոլորին—դա չի նշանակում աշխատել բոլորի համար։ Այդ պետք է տարրերել։ Բջիջի բյուրոն պետք ե զեկավարի, պետք ե թափանցի բոլոր անկյունները, ինչ կատարվում է զործարանում, սակայն նա չպետք է աշխատի բոլորի համար, նա չպետք է ամեն բան իր ձեռքում պահի։ Իսկ չե՞ վոր գժրախստությունն այն և, վոր մի քանի բջիջներ ամեն բան իրենց ձեռքն են պահում, պարալելիզմ են առաջ բերում։

Կամ թէ՝ վերցնենք աշխատավարձի հարցը։ Դա շատ բարդ հարց է, վորը մասնագիտացում ե պահանջում։ Մեզանում առաջ են յեկել մասնագետ տարիի փեկատորներ, վորոնք տարիի փայլին ցանցն այնքան են բարդացըրել, վոր վոչինչ չես հասկանա։ Այժմ գործը պետք ե պարզեցնել, սակայն մարդկանց մասնագիտացնել հարկավոր է։ Յեթե գործը պետք է յուրաքանչյուր առանձին տարիի փայլին հարցով հարկավարված ե վագել բջեմի բյուրոն, համաձայնեցնել, ապա, իհարկե, բջիջի քարտուղարը, բջիջի բյուրոն՝ զեկավարելու համար ժամանակ չեն ունենաւ։

Ալ կերպ ասած բոլոր բնադրավառներում կոնկրետ աշխատանքով չափանց տարիվելը, աշխատանքի բաժանման բացակայությունը և պարագելիզմն աշխատանքում վոչ միայն չի ուժեղացնում կուսակցական բջիջի զեկավարությունը, այլ թուլացնում ե նրան, վորովհետև մարդիկ հարկադրված են լինում զբաղվելու ինչով կուլեք, նրանք ժամանակ չեն ունենաւ ընդդրկելու ամբողջ գործը, առանձնացնել գլխավորը։ կենարոնանալ հիմնականի վրա։

Բջիջի բյուրոնները, քարտուղարները վոչ մի գեղում չպետք ե կորցնեն զեկավար գերը, այլ պետք ե բարձր պահեն կուսակցական զեկավարության գրոշը, պարալելիզմ թույլ չպետք ե աշխատեն բոլորի համար, այլ պետք ե ճիշտ դասակարգեն ուժերն արտադրության մեջ։ Անհրաժեշտ ե հասկանալ, վոր մեր գլխավոր լծակը—

մարդիկ—զոչ թե պարզապես կուստոմս ունեցող մարդիկ են, այլ, յեթէ կարելի յե այսպես արտահայտվել, բայլշեկիյան վողի ունեցող մարդիկ։ Պետք ե գիտենալ ճիշտ դասավորել այդ բայլշեկիներին գործարանում ։ Անհրաժեշտ ե կարողանալ շարժման մեջ գնել նրանց, այն ժամանակ կարող են հաջող լուծվել բջիջի առաջ կանոնած խնդիրները։ Սակայն կոնկրետ մարդկանց ուսումնասիրման և այդ ուժերի դասավորման հատկացվում է, մեղմ արտահայտմած անբավարար ուշադրություն, քանի անվերջնիւստերին և ընդհանուր դասուլություններին։ Դա սերտորեն կապված ե կուսմասայական աշխատանքի բարելավման հարցի հետ։ Ֆունկցիաների ճիշտ բաժանման դեպքում բջիջը հնարավորություն կուտանա ալելի մեծ նախաձեռնություն, ակտիվություն և ձեւներեցություն։

Ներկա մոմենտում բջիջը պետք է դլխավոր չեւտը զնի կուսմասայական աշխատանքի վրա։ Դրանով իսկ կապահովվի արդֆինուլանի կատարումը։ Դրա համար անհրաժեշտ է վերակառուցել բջիջի աշխատանքը։

ԲԱՐԵԼԱՎԵԼ ԲՋԻՋԻ ԱՇԽԱՏԱՆՔԻ ՍԻՍՏԵՄՆ ՈՒ ՊՐԱԿՏԻԿԱՆ

Այժմ, ավելի քան յերբելցե, մենք պետք ե բոլոր գծերով—կուսակցական, պրոֆմետենական, արտադրական—ամբողջ աշխատանքը փոխաբերնք ցեխը։ Յես գտնում եմ, վոր այժմ կազմակերպչական—կուսակցական աշխատանքի դրվագքը մեղ մոտ ձեռնարկություններում, մանաւագանդ խոշոր գործարաններում, վատ է։ Իսկ չե՞ վոր, ընկերներ, կազմական աշխատանքական հարցն ե վճռում դործը։ Կան քաղաքական աշխատառներ, էկրպչական հարցն ե վճռում դործը։ Կան քաղաքական աշխատառներ, վորոնք մտածում են «քանի վոր յես արդեն քաղաքաղեա եմ, իմ ինչ գործն կրալվել կազմակերպչական հարցով»։ Դա, ընկերներ, դասարակ բան է։ Հենց լենին ու Ստալինը մեղ սովորեցրել են, վոր չպետք ե լինի այնպիսի բայլշեկիյան քաղաքաղեա, վորը չպրաղվի կազմակերպչական հարցերով։

Մենք պետք ե այժմ գնենք ցեխային բջիջների հարցը։ «Դինամո» գործարանում, որինակի համար, կա 60 ցեխային և հերթափոխային բջիջ։ Ի՞նչ կատացվի, յեթե այդ բոլորը քննենք գործարանի կազմակերպչական-ստրուկտուրային տեսակետից, յեթե նրանում կա 50—60 բջիջ։ Պարզ է, վոր նա յերբեք չի կարող իսկապես զեկավարել։

Ալելին, ցեխային այդորինակ աննորմալ ստատությունը վատ կաղղի զորչի տնտեսական կողմի վրա։ Դիրեկտորն ի՞նչպես կկարողանա դեղի զորչի տնտեսական կողմի վրա։ Դիրեկտորն ի՞նչպես կկարողանա դեղի զորչի տնտեսական կողմի վրա։ Դիրեկտորը այդ գործարանում 27 ցեխ կա։ Նա չի կարողարել գործարանը, յերբ այդ գործարանում 27 ցեխ կա։ Նա չի կարողարան նույնիսկ ընդունելու ցեխերի բոլոր պետերին, կուսկոմիտեյի բոլուանա նույնիսկ կարող է ցեխերի բոլոր պետերին, կուսկոմիտեյի բոլուանա նույնիսկ կարող է ցեխերի բոլոր պետերին։

Ո՞ւր ե լինում կուսակցական կոմիտեյի քարտուղարը։ Նայիւ մարդիկ

կարծում են, վոր կուսկոմիտեյի քարտուղարը նստած և գործարանում։ Վո՞չ։ Դա սխալ պատեկերացում է։ Աչա թե ինձ հետ զբուցելու ժամանակակից ինչ ասաց ցեխային կարտուղարներից մեկը։ «ամովա առաջին կիում մեզ ցեխերում չեք տեսնի, կուսկոմիտեյից ու աղքինիստարացիայից վոչ վաջ, զրա փոխարեն ամովա վերջում հանկարծ հայտնվում են կուսկոմիտեյի քարտուղարը, գործարկոմի նախագահը, զիրկիտորը»։ Կուսկոմիտեյի քարտուղարն իր ժամանակի կեսը, յեթե վոչ ավելին, անց ե կայցնում աղքինիստարատիվ զրաղմունքներով։ Իսկ չե՞ վոր նա ոլոտք ե լինի ցեխերում, տեղյակ լինի կազմերին և այլն։

Զի կարելի կարել, վոր կուսմասայական աշխատանքը կարելի յե դեկավարել վերից՝ առանց ամուր միջուկի միջն ողակներում։ Գործը վճռում է միջին ողակը։ Մեղ մոտ ձեռնարկություններում այսպիս և դրություն։ Վերեկում նստում են քարտուղարը, կազմաքածվարը, աղիտարագվարը, և մի զույգ հրահանգիչ (գործարանում հրահանգիչներ են առաջ յեկել), իսկ ներքեռում—ցեխային բջիջներ, վարոնք ունեն աղնիվ, նվիրված, սակայն վոչ բավարար չափով փորձառու քարտուղարներ։

Այսպիսի գրության գեղղում, իհարկե, կուսկոմիտեն չի կարողահավել կուսաշխատանքի զեկավարությունը ցեխում, հերթափոխության մեջ։

Յեվ գարմանալի չե, վոր, որինակի համար, «Դինամո» գործարանում, չտամպի ցեխում կազմակերպվեց «որինակելի» կուսխմբակ, վորին կուսկոմիտեյում ու գործարանային թերթում զովեցին վորպես ամենալավագույնի, սակայն, ինչպես հետո, ստուգման ժամանակ պարզվեց, այդ «կուսխմբակը» իր կազմով անկուսակցական եր և ալելին, նա զիխավորված եր ինչ վոր թաղեվոսյանի կողմից, վորը մտածում եր ապագայում . . . կուսակցության մեջ մտնել (ծիծաղ)։ Դա կարող եր պատահել միտյան այն պատճառով, վոր կուսկոմիտեյի աշխատառները նստել ելին վերերից բարձր, և չեյին ճանաչում կուսխմբակներին։ Առավել ևս ցեխերում մարդիկ ամուր չեն, վորձ չունեն։

Դա տեղի յե ունենում միայն նրա համար, վոր մեղանում դեռևս թույլ ե կուսակցական կազմակերպիչների և զեկավարների միջին ողակը, վորոնք չեն ընդդրկում ներքեռում գոյություն ունեցող ցեխային, հերթափոխային և ողակային բաղմաթիվ բջիջները։ Յես կարծում եմ, վոր այդպիսի գրությունն անհրաժեշտ է լիկվիդացիայի յենթարկել։ Անհրաժեշտ է յուրաքանչյուր գործարանում ստեղծել վորոչ քանակությամբ կայուն ցեխային կամ կորպուսային կուսրջիջներ, նրանց զլուխ կանոն նեցնելով կայուն կուսաշխատողներ։ Դա չի բացասում հերթափոխային, խմբակային և այլ ստորին բջիջների գոյությունը։

Վերցնենք նույն պահանջմանը գործարանը, վորի կուսկոմիտեյի բոլուանա մարդիկ

թյունը 1500 կոմունիստ ունի : Այդ գործարանում ստեղծված է 60 ցեխա-
յին բջիջ, իսկ կուսակցական կազմակերպությունների միավորների — ցե-
խային, հերթափոխային, ողակային, կուսամբակային — թիվն այդ գոր-
ծարանում հասնում է 170-ի : Ամբողջ գործարանում 1500 կոմունիստ կա,
ցեխային բջիջներում 15—20 կուսակցական : Ստացվել ե գործարանի կո-
մունիստական ուժերի աննպատակահարմար փոշիացում, կոտորակում :
Անհրաժեշտ ե ստեղծել այնպիսի բջիջներ, վորոնք լինեն ամուր, զորեղ,
բջիջներ և բառիս բովանդակ իմաստով զեկավարող ուժ լինեն ցեխերում :

Ինքնին հասկանալի յէ, վոր մեր կուսկոմիտեները և մասնավորապես
այսաեղ հաշվետվություն ներկայացնողները խոչոր նվաճումներ են ա-
րել : Որինակի համար՝ ուույն «Դինամո» գործարանը : Առաջ, ինչպես
ձեզ հայտնի յէ, արդֆինպլանի կատարման, տեսակետից նա Մոսկվայի
կազմակերպության խայտառակ բիծն եր, իսկ այժմ արդֆինպլանի կա-
տարման 101—102 տոկոսն ե տալիս : Գործարանը թերություններ ուներ
ինքնաքննադատության դժով : Իսկ այժմ Մոսկվայի կոմիտեյի, Մոս-
կվայի քաղաքային կոմիտեյի և ըրջկոմի մամուլի ներգործությամբ
կուսկոմիտեն ու կազմակերպությունն ուղղել են այդ թերությունների
մեծ մասը : Գործարանն ունի բոլոր հնարավորություններն ավելի առաջ
ընթանալու համար : Սակայն այդ գործում կոչված են մեծ դեր կատա-
րելու կուսակցական կազմակերպությունն ու կազմակերպչական-կու-
սակցական աշխատանքի ճիշտ դրվագքը :

«Դինամոյի» կուսմասսայական աշխատանքը բավարար չե :

Անհրաժեշտ ե գործարանային կուսակցական կոմիտեների մեծ մա-
սի ապարատները վերակառուցել, այնտեղ չթողնելով կազմբաժվարնե-
րին, ագիտ-մասրաժվարներին և կուտուղուղներին : Նրանց բոլորին պետք
է ուղարկել ցեխերը, վճռական-միջին ողակները, կոռուկոմիտեյում թող-
նելով միայն քարտուղարին՝ տալով նրան մի ողնական (ծիծաղ) : Կու-
սակցական կոմիտեյի քարտուղարն իր ժամանակի 90 տոկոսը պետք է
անցկացնի ցեխում, բանվորության մեջ : Նրան տալ փոքրիկ սենյակ և
փոքրիկ սեղան, այնպես, վոր յերբ նա գրի, նրա ձեռները կախվեն,
այն ժամանակ նա բանաձեւեր քիչ կղրի (ծիծաղ, ծափահարառություն) :
Մեր գործարանային կուսակցական կոմիտեները նախորոք պատրաս-
տում են բանաձեւեր, անպայման մեծ, իսկ ժողովներին նստում են յեր-
կար, բոլոր հարցերը քննում են «հանգամանորեն» արտասանելով յեր-
կար ճառեր և ընդունելով մեծ բանաձեւեր :

Իշարկե, միմիայն արձանագրություններով չի կարելի դատել աշ-
խատանքի մասին, նրանք միայն ուժակակ մատերիալ են, (պետք է դա-
տել կյանքի պրակտիկայի կոնկրետ արդյունքներով), սակայն արձա-
նագրությունն այնուամենայնիվ իլյուստրացիա յե : Վորպես այդպիսի

իլյուստրացիա բերում եմ «Դինամո» գործարանի կուսկոմիտեյի մի
արձանագրություն : Այդ արձանագրությունը պարունակում է 5 մեծ
բանաձեւեր : Բայց վորում դործը հասել ե նրան, վոր արձանագրության
մեջ գրում են . . .

Լսեցին . . .

«Կուսակցականը ստուգատեսի ընթացքի մասին» .

Վորոշեցին . . .

«Եայիր № 2 բանաձեւին» (ծիծաղ), յեխի մատերիալը (վորոշման
գիմնական մատերիալը) առաջ յերեք բջիջներին, ստուգատեսի մասին յե-
զած վորոշումը հրապարակել «Մոտորում» :

Ել ինչու համար են կուսմասսայական աշխատանքի այդ հատուկ
ստուգատեսները, յերբ բավական ե հարցնել բանվորներին «կարդացե՞լ
եք թերթը թե՞վոչ» (ծիծաղ) : Ահա լավագույն ստուգատեսը : Կդնաք
ցեխ ու կհարցնեք «թերթ կարդացե՞լ ես» : «Վոչ, չեմ կարդացել» :
Յեկ ստուգատեսը վերջացած է : Բուռն ծափահարություններ, ծիծաղ) :
Ել հարկավոր չե «արվեստի բոլոր որենքներով» կատարված մեր ստո-
գատեսը՝ մեծ թղթե բանաձեւերով :

Հետո արձանագրության մեջ գուք կկարդաք . . .

Լսեցին . . .

«Կուսակցական անդամավճարների ստուգիչ թվերի մասին» (ծիծաղ) :
Վորոշեցին . . .

«Ճեխ բջիջներից տեղեկություն չունենալու համար հարցն որակար-
դից հանել» (ծիծաղ) :

Լավ կիներ պարզապես գնալ ցեխ, ստուգել մի քանի տասնյակ
կուսումներ և պարզել, թե ով չի վճարում անդամավճարները : Դա շատ
ավելի լավ կիներ, քան բնակարկման դնել ու հանել կուսակցական ֆի-
նանսների թվերը (ծիծաղ, ծափահարություն-ստուգիչ թվերը (ծիծաղ,
ծափահարությունները) :

Կամ թե մի ուրիշ որինակ . . .

Լսեցին . . .

«Մոտոր»-ում տեղափորված հողվածիկների ներգործության մասին :
Վորոշեցին . . .

Հոդվածների ներգործության մասին իր ժամանակին բանաձեւ ըներ-
կայացնելու համար զեկուցումը հանել որակարգից :

Դա ինչպիսի ներգործություն է, յեթե կարենոր հարցը հանդում է
որկարգից միայն նրա համար, վոր նախորոք բանաձեւ չի պատրաստված :
Նույն արձանագրության մեջ գրված է . . .

Լսեցին . . .

Զուլման ցեխում խոտանի գեմ պայքարելու համար կուսկոմիտեյի վորոշումների ստուգման մասին :

Վորոշը ցին .—

Զուլման ցեխում խոտանի գեմ պայքարելու համար կուսկոմիտեյի վորոշումների կատարման ստուգման հարցը հանել որկարգից՝ զեկուցման առթիվ բանաձև չներկայացնելու պատճառով :

Այսպիսի փաստերը, վորոնք ցույց են տալիս, թե մի քանի դործարաններում սխալ մոտեցում կա գետի գործարանային բջիջի կուսաշխատանքը, միանգամայն անթույլարելի յեն. դրան պետք է վերջ տրվի, վտարելով այդ կուսակցական պրակտիկայից :

Բանաձևեր գրելը պետք է մինիմումի հասցվի, և այժմյան 20 բանաձևերից թողնել միայն մեկը, (ծիծաղ, ծափահարություններ) : Կուսակցական կոմիտեները, պետք է թղթե զեկավարության մեթոդները զեն շպրտելով՝ նստեն ցեխերում : Պետք է կուսըջիջի և կուսկոմիտեյի հիմնական ուժերը կենտրոնացնել ցեխերում, կուսիմբակներում : Դրա համար անհրաժեշտ ե փոփոխել կուսկաղմակերպության կազմակերպչական ստրուկտուրան ձեռնարկություններում :

Ամենից առաջ հարկավոր ե, բնդհանուր դործարանային կուսակցական ասպարատի նվազեցման հաշվին ամրացնել ձեռնարկության միջին ողակը, տեղափոխելով այնտեղ փորձառու կուսակցականներին, վորոնք կարողանան ղեկավարել ստորին ողակը ցեխում : Պետք է ստեղծել կուսակցական կայուն ստորին ակտիվ :

Ուշեմն, կուսակցական կազմակերպությունների հիմնական խնդիրն ե՝ այնպես վերակառուցել կուսակցական կազմակերպությունների աշխատանքն ու ստրուկտուրան, վորպեսզի նրանք ավելի մոտ լինեն ցեխին և իրենց ամբողջ ուժն ու ուշադրությունը կենտրոնացնեն հատկապես ցեխում : Պետք է բայլչելիորեն կազմակերպել ամբողջ կուսաշխատանքը, վորպեսզի գլխավոր ուշադրությունը գարձի միջին ողակի և նրա կուսակցամարդկան կուսակցական ուղղելի վրա, վորպես կուսկոմիտեյի հիմնական ողնականների վրա, վորոնք ընդուրեկում են բանվորական ամբողջ մասսան և կազմակերպում են նրան պայքարելու արդիքինալանի, մատակարարման, կուտարայի, զպրոցի համար և այլն : Անհրաժեշտ է կուսմասսայական աշխատանքը չաղկապել այն բոլոր ձեռնարկումների հետ, վորոնք կիրառվում են դործարանում, նմանապես նաև բայլչելիյան ինքնաքննադատության և ներկուսակցական ղեմոկբառիայի ծավալման հետ :

Յերբ, դրա հետ սերտ կապակցությամբ, մենք խոսում ենք մասսայական բայլչելիյան ինքնաքննադատության մասին, ապա մենք նկատի ունենք վոչ թե պարզապես այն, վոր հանդես կդա այս կամ այն մարդը և վորոշ վերապահումներու կիսարարանի լինքն իրեն : Մենք պետք ե վճռա-

կանորեն յերևան հանենք հիվանդագին յերևույթներն ու ցավերը :

Ինքնաքննադատությունն ըստ եյության մենք հասկանում ենք բայլշեմիորեն, և վոչ թե մանր-բուրժուականորեն : Դա չի նշանակում, վոր կես տարին մի անգամ, յերբ հայտնաբերվի վորեւե «աղմկալի» գործ, հանդես դալ ինքնաքննադատությամբ : Դա նշանակում է, վոր յուրաքանչյուր որ, յուրաքանչյուր ժամ, յերևան հանելով բոլոր թերությունները, զգալ տալ ինքնաքննադատության հետազա զարգացումը :

Պետք է բարելավել Մոսկվայի քաղկոմի ու ըլվառների կողմից բջիջներին ցույց արված զեկավարությունն ու ոգնությունը : Մենք պետք ե ուղղակի ասենք, վոր Մոսկվայի քաղկոմի կողմից բջիջներին ցույց արված զեկավարությունը մեծ թերություններ ունի : Մենք իրավունք չունենք հպարտանալու, մենք դեռ մեր զեկավարությամբ, ինչպես հարկն է, չենք ընդդրվել կուսաշխատանքը գործարաններում : Վո՞չ : Մենք մի շարք հարցեր գրինք բյուրոյում, քարտուղարության մեջ և այն, վոր այժմ Մոսկվայի կոմիտեյի պլենումում զրել ենք վոչ թե ընդհանուր զեկուցում կուսաշխատանքի մասին, այլ գործարանային կուսրջիջների հաշվետվությունները, ցույց և տալիս, վոր մենք դործին մտենում ենք ընդհուպ : Սակայն հարցը սրանով չի վերջանում :

Մեր խնդիրն այն է, վորպեսզի մենք ոգտագործենք ուժերի այն հսկայական պաշարը, վոր մենք ունենք : Սակայն մենք զեռ ամբողջը չենք ոգտագործել :

Յեթե մենք լավ զնենք կուսակցական մասսաների դաստիարակության դործը, կուսբջիջների աշխատանքը կազմակերպենք նոր ձևով, նրան զործնականապես և քաղաքականապես իր արժանի բարձրության գնենք, ապա մեր ամբողջ կուսաշխատանքը տառացիորեն մի քանի անգամ վեր կրաքրացնենք : Դրա համար ել ամենից առաջ կուսակցական բջիջների խնդիրն ե՝ կիրառել և իրագործել մեր կուսակցության լույսուն մասսաներում :

Դրա համար հարկավոր է կուսակցության անդամներին ու թեկնածուներին բայլչելիորեն կուել ու դաստիարակել : Յես մանրամասն կանգնեմ առնի մարգս-լենինյան դաստիարակության հարցերի վրա, վորովհետեւ այդ հարցը վերջին ժամանակներու մանրամասնորեն մշակվում է . դա չի նշանակում թեորետիկ ուսումն անջատել քաղաքականությունից, անհրաժեշտ է բջիջի ժողովները և զեկուցումները ժողովներում ավելի սերտ կապել դաստիարակությունների, ուսման հետ կուսդպրոցներում, իմբակներում և այլն :

Անհրաժեշտ է կոմիտե կուսակցության անդամին, թեկնածուին, վորովհետեւ զեռ չի վերջացել դաստիարակային թշնամու պայքարին ընդ-

գեմ կառուցվող սոցիալիզմի, վորը հաղթահարում և իր ճանապարհի բոլոր դժվարությունները:

Մեր կուսակցությունը գաղափարատես և քաղաքականապես բարձրացել և շատ բարձր աստիճանի: Հոկայական պայքար և մղված տրոցկիստների, աջ ու «ձախ» թեքումների, աջ-«ձախ» բլոկի գեմ: Վերջին յերկու տարվա ընթացքում կուսակցությունն իր շարքերից գուրս և շպրտել յերկերեսանիներին և ոպորտունիստներին, դասակարգային թրշնամու աղենտներին, ներփած ու այլասերված մարդկանց: Սակայն միաժամանակ իր շարքերն եւ գրավել տասնյակ ու հարյուրավոր հազար առաջաւոր, լավագույն բանվորներին և կոլտնտեսականներին, սոցիալիստական աշխատանքի հերոսներին, կոմոնիզմի մարտիկներին: Յեզ Մոսկվայի կոմիտեյի, Մոսկվայի ամբողջ կազմակերպության խնդիրն եւ ամբողջ աշխատանքն այնպես դնել, վորպեսդի Մոսկվա քաղաքում, Մոսկվայի մարզում չլինի և վոչ մի բայլընեիկ, վորը յուրացրած չլինի մարքումի-լինինիզմի հիմունքները, վորը չիմանա կուսակցության կանոնազրությունն ու ծրագիրը, կոմինտերնի ծրագիրը, վորն ամեն որ համառ ու ակտիվ պայքար չմղի թեքումների գեմ կուսակցության ներսում, թշնամական յելույթների գեմ կուսակցությունից դուրս, հանուն կուսակցության գլխավոր գծի վերջնական հաղթանակի, հանուն լենինիզմի լիտկատար հաղթանակի:

ԿԱԶՄԱԿԵՐՊՉԱԿԱՆ—ԿՈՒՍԱԿՑԱԿԱՆ, ԱԳԻՏԱՑԻՈՆ—ՄԱՍՍԱՅԱԿԱՆ ՅԵՎ ԴԱՍԻԱՐԱԿՉԱԿԱՆ ԱՇԽԱՏԱՆՔԻ ՎԻՃԱԿԸ ՅԵՐՔԱՂԿԱԶՄԱԿԵՐՊՈՒԹՅԱՆ ՄԵԶ

Հ. Կ.(թ) Յերքաղկոմի 3-րդ պլենումի վորոշումը՝ Յերքաղկոմի կազմ-բաժնի, կոնսերվի գործարանի ու Տպարանի կոմբջիջների գեկուցումները՝ Յերքաղկոմի գործարանի մասնակիցների մասին, աղիտացիոն-մասսայական և գաստիարակչական աշխատանքների մասին, արձանագրում և, վոր Յերկանի կուսակցական կազմակերպությունը կուսակցության գլխավոր գծի անշեղ կենսագործման համար մղված պայքարում՝ Հայկոմկուսի կենտկոմի անմիջական ղեկավարությամբ, բարձրացրել և իր շարքերի մարտունակությունը, աճել և ամրացրել և նրանց միաձուլությունը քանակում ու վորակապես: Միայն կոնսերվի գործարանի և Տպարանի կուսակցակերպությունները 1931 և 1932 տարիների ընթացքում աճել են 75 նոր հարվածային, լավագույն բանվորներով (կոնսերվի գործարանում 55, իսկ Տպարանում 20): Յերկանի կազմակերպությունն աճել և 1238 նոր, սոցիալիզմի կառուցման մարտերում կոփված հարվածային մարտիկներով: Նոր, յերիտասարդ կադրերի հաշվին, աճել և քաղաքի բանվորության թիվը:

Պլենումը նշում և, վոր չնայած կազմակերպչական-կուսակցական-մասսայական աշխատանքի վերակառուցման վորոշ նվաճումներին (ստրուկտուրային վերակառուցումը կազմակերպության բջիջներում հիմնականում ավարտված ե), կուսամասսայական աշխատանքի ներկա վիճակը Յերկանում, դեռ չի բավարարում սոցիալիստական շինարարության ներկա ետապի պահանջներին: Հատկապես անբավարար է կուսակցական ստորին ողակների, կուսիմբակների աշխատանքի բովանդակությունն և վորակը:

Չնայած խոչոր չափով աճել և կուսակցական-կազմակերպչական իգեական-քաղաքական ազդեցությունը բանվորական լայն մասսաների

Վրա, սակայն կուսակցական մասսայական աշխատանքի հիմնական թերությունն այն է, վոր բոլոր բանվորները դեռ ևս գլխովին չեն ընդդրուկ-ված մեր քաղաքական ներգործության տակ, առանձնապես գործարան յեկած նոր բանվորները, վորոնց դաստիարակությունը, կուլտուրական-քաղաքական մակարդակի բարձրացումը պետք է զառնա մեր կարերագույն և գլխավոր խնդիրներից մեկը:

II

Պէնումն ընդգծում է, վոր Տպարանի և Կոնսերվի գործարանի կուսակցական կազմակերպությունների ձեռք բերած հաջողությունների կողքին (Տպարանի հնդամյակի կատարումը Յ տարում, Կոնսերվի գործարանի մոնտաժի հաջող ընթացքը և այլն), գոյություն ունեն աչքի ընկնող խոշոր բացեր, առանձնապես թույլ է կուսակցական-մասսայական աշխատանքը: Կուսակցական աշխատանքի ներկա վիճակը չի ապահովում Տպարանի և Կոնսերվի գործարանի հնդամյակի գործարանի հաջող՝ ավարտական տարրվա պլանների կատարումը:

Տպարանի կուսկազմակերպությունը մինչև վերջերս ել կառուցված էր սփալ սկզբունքի վրա (միքանի ցեխերի կոմունիստներն ընդդրկված են մեկ ցեխ բջիջի մեջ), վորի հետևանքով բացակայում եր կուսակցական կոնկրետ զեկավարությունը բոլոր ցեխերի արտադրական-քաղաքական կյանքում: Անբավարար է կուսակցական-մասսայական աշխատանքի ծանրության կենտրոնը՝ ցեխը, բրիգադը փոխադրելու ուղղությամբ տարված աշխատանքը:

Կոնսերվի գործարանի և Տպարանի կուսակցական կազմակերպությունները չեն կարողացել իրենց աշխատանքը վերակառուցել այնպես, վորպեսի ապահովեն ամենորյա կոնկրետ, ոպերատիվ զեկավարությունը ու ողնությունը ցեխային բջիջներին ու կուսիմբակներին, նրանց իրենց ցեխի-բրիգադի քաղաքական-հասարակական կյանքի իրական զեկավարը դարձնելու համար: Կոլբյուրոնները հաճախ քնության առնելով ցեխ բջիջների իրավասության հարցերը դիմադրել են նրանց:

Անբավարար է ամենորյա կենդանի կապը յուրաքանչյուր բանվորի հետ հենց դազգյահի մոտ, նրանց պահանջները լրելու և բավարարելու, այրող հարցերին պատասխանելու, կոնկրետ կարիքներին ծանոթանալու և այդ կարիքներին բավարարելու համար:

Կոնսերվի գործարանում և Տպարանում կուսկորյուրոնները և ցեխային բջիջները գեռես յերեսով չեն դարձել գեղի կենդանի կոմունիստը և կենդանի բանվորը: Կենդանի կոմունիստն անձանոթ է կոմբջիթ բյուրոյին և քարտուղարին: Անբավարար է աշխատանքը կուսթեկնածուների հետ (Կոնսերվի գործարանում 1931 թվին ընդունված 46 թեկնածուներից

միայն 19-ն են փոխագրվել անդամ): Անբավարար է կոմունիստների և անկուսակցական կամաց կուսակցությունը (Կոնսերվի գործարանում կոմունիստների 48,6%-ն է ընդգրկված քաղուսուց ցման ցանցում, իսկ Տպարանում բյուրոկրատիկ, անփույթ վերաբերմունք են ցուցաբերել գեղի քաղաքացումը): Անբավարար է քաղաքական-դաստիարակչական աշխատանքը կոմյերիտմիության բջիջներում և կուսակցական գործնական զեկավարությունը նրանց նկատմամբ:

Պէնումը վերօնչիչյալ բացերը վերացնելու համար առաջարկում է Կոնսերվի գործարանի և Տպարանի կոմբջիջներին՝ Յերկոմի բյուրոյի վերջին վորոշումների հիման վրա վճռական միջոցառումներով ապահովել նշանակած բացերի վերացումը և այդ մասին 1932 թ. սեպտեմբերի 17-ին գեղուցել Յերկոմի բյուրոյին:

III

Յերգաղկաղմակերպության կոմբջիջների աշխատանքն եւ ավելի բարձր աստիճանի հասցնելու համար, պենումը վորոշում է.

1. Հավանություն տալ Յերկոմի բյուրոյի մայիսի 28-ի կոնկրետ միջոցառումներին կազմակերպչական-կուսակցական և մասսայական ու գաստիարակչական աշխատանքում բարեկավման վերաբերյալ:

2. Բանվորական լայն զանգվածներին կուսակցության լոգունկների շուրջը մորիլիցացիայի յենթարկելու, ընկ. Ստալինի և ցուցմունքները լիովին կենսագործելու և հնդամյակի գործարական տարրվա պլանացին նախատեսումներն իրագործելու համար, Յերևանի կուսկազմակերպության բոլոր բջիջները, կուսիմբակները և կուսկազմակերպիչները պետք է իրենց աշխատանքի կենտրոնում դնեն կուսակցական-մասսայական աշխատանքի ծավալումը:

3. Յերկոմի բյուրոյին և կազմակերպության բոլոր բջիջներին՝ շտապ կարգով ստուգել ձեռնարկություններում կուսակցական զեկավարության դրվագքը. յերեվան հանել տնտեսական զեկավարության փոխարինման և միանձնյա զեկավարության խափառումների կոնկրետ արտահայտություններն և վճռական միջոցառումներով ուղղել կատարված սխալները: Համկոմկուսի կենտրոնի 1929 թվի սեպտեմբերի 5-ի, Նիժնի-Նովգորոդի Ավտոգործարանի, Մոսկվայի «Շարիկոպողչեանիկ» գործարանի մասին վորոշումները և Յերևանի Մեխագործարանի գասերը պետք է հիմք ծառայեն միանձնյա զեկավարությունն ուժեղացնելու և կուսակցական զեկավարությունն ամրացնելու այնպես, վոր առանց փոխարինելու տնտեսավարին և դործարկումին, կուսկազմակերպությունները «մոտենան տնտեսական հարցերին ամենից առաջ կուսակցական տեսանկյունից» («Բայլշեիկ» № 5-6):

4. Յերկոմի կազմ-Հրահանգչական բաժնին՝ ուսումնասիրել կու-

բյուրոները և ցեխային բջիջները վերացնելու վերաբերյալ Տպարանի և Մեխաղաքարանի փորձը՝ և դրական արդյունքներ տալու դեպքում՝ վերացնել նաև մյուս կոլյուրոները։ Յերևանում ներկա ետապում առավելություն տալ կուսամբակին և գործարանային բջիջն։ Շարունակել կաղմակերպության բջիջների սորուկուրային վերակառուցման ուսումնասիրությունը, կատարված սխալները վերացնելու և բջիջների կառուցվածքն ավելի ճշտելու համար։

5. Հավանություն տալ Յերկոմի բյուրոյի միջոցառումներին, կուսակցական ակտիվի ուսումնասիրության, ընտրության, սրարասատման, վերապարասատման, բաշխման և նպատակահարմար ոգտագործման ուղղությամբ։ Պլենումն առաջարկում ե քաղկազմակերպության բոլոր բջիջներն՝ այդ ուղղությամբ մշակել գործնական միջոցառումներ (կարճատե գասընթացներ, սեմինարիաներ, հրահանգչական խորհրդակցություններ և այլն)։

6. Կուսամբակների և կուսկազմակերպիչների աշխատանքի բովանդակության և վորակի հետադարձությունը հանդիսանում է քաղկազմակերպության բոլոր կոմբջիջների հիմնական խնդիրը։ Այդ առաջակետից անհրաժեշտ ե ամենուրյա գործնական ոգնություն ցույց տալ կուսամբակներին հենց ցեխում, բրիգադում։

Պլենումն առաջարկում ե քաղկազմակերպության բոլոր բջիջներին՝ կուսամբակների աշխատանքի պրակտիկայից հիմնովին վերացնել-կուսամբակների նիստերն արտադրական խորհրդակցության նիստերի վերածելը։ Կուսամբակը և կուսկազմակերպիչը պիտի աշխացեն ցեխի վարիչին և բրիգադիրին կերպությունում միանձնյա ղեկավարության սկզբունքները և գործնական, ոպերատիվ ղեկավարություն ցուցաբերեն պրոֆ. ու ԼԿԵՄ կազմակերպիչներին։

7. Պլենումն առաջարկում ե բոլոր կոմբջիջներին՝ ոգնել կուսամբակներին և կուսկազմակերպիչներին կազմել իրենց աշխատանքի ծրադրերը։ Աշխագրերի հիմքում դնել կուսակցական-կազմակերպչական աշխատանքը, անհատական և խմբակային աղիտացիայի կազմակերպումը, մասսաների տրամադրությունների, կարիքների և պահանջների հաշվառումը, նրանց հարցումների պատասխանների կազմակերպումը և այլն։ Յերկոմի բյուրոյին՝ կուսամբակների աշխագրերը կազմելու համար, բացի կցված ընկերներից, քաղկազմակերպության ակտիվից մորիլիցացիայի յենթարկել 100 հոգի։

8. Կուսակցական յուրաքանչյուր անդամին և հատկապես թեկնածուին, փորպես կենդանի մարդ ճանաչելու, ուսումնասիրելու, կուսակցական գործնական աշխատանքներում ընդգրկելու, ափանդարդային դերն արտադրության մեջ բարձրացնելու տեսակետից, առաջարկել

բոլոր կոմբջիջներին, ցեխ-բջիջներին, նրանց բյուրոներին և կուսկազմակերպիչներին՝ անմիջապես, կարբիտի գործարանի բջիջի որինակող մկնել կոմունիստների ավանդարդային դերի ստուգատեսուց։

9. Յերկոմի կաղմ-հրահանգչական բաժնին և բոլոր կոմբջիջներին ու կուսամբակներին՝ մինչև հուլիսի 1-ը վերաբաշխել կուսպարտականությունները բոլոր կոմունիստների միջև, —յուրաքանչյուրին տալով կուսակցական կոնկրետ պարտականություն, գործադրելով շարքային կոմունիստների և թեկնածուների հաշվետվությունների մեթոդը կուսամբակներում, բյուրոներում և բջիջների ժողովներում իրենց կատարած արտադրական-հասարակական աշխատանքների մասին։

10. Պլենումը հանձնարարում ե քաղկազմակերպության բոլոր բջիջներին՝ կուսպարտականությունները կուսամբակներում բաշխելիս, նախ և առաջ ապահովել ստորին յեռանկյունու կազմակերպումը ցեխում, բրիգադում։ Կուսամբակում յուրաքանչյուր կոմունիստին գարձնել աշխատանքի կուսամբակում բնագավառի կազմակերպիչ (կուսամբական կազմակերպիչ, ագիտատոր, սպոոպագանատիստ, սոցմբցման կազմակերպիչ, ինֆորմատոր և այլն)։ Հանձնարարել Յերկոմի բյուրոյին մշակել հարհանդ կուսպարտականությունների կոմունիստների մեջ բաշխելու վերաբերյալ։

11. Պլենումը հավանություն ե տալիս Յերկոմի բյուրոյի հունիսի 9-ի վորոշումներին՝ «Կուսթեկնածուների մարքս-լենինյան դաստիարակության խնդիրների և նրանց կուսակցական գործնական աշխատանքի մեջ ներդրավելու կոնկրետ միջոցառումների մասին» և առաջարկում ե բոլոր բջիջներին անշեղորին կյանքում կիրառել այդպիսիք։

12. Կուսակցական-մասուայական և դաստիարակչական աշխատանքների բարեկամման դորձում կուսակցական միասնական որվաճիշտ կազմակերպումը բացառիկ կարեռը նշանակություն ունի։ «Ճիշտ, յուրջ պատրաստված և անցկացված կուսակցական որը կնպաստի ե՛ւ ավելի բարձրացնելու կուսակցական բջիջների գաղափարական քաղաքական կյանքի մակարդակը, վորը և հանդիսանում ե յերիտասարդ կուսակցականների մարքս-լենինյան դաստիարակության մեթոդներից մեկը («Բայլշեկիկ»)։

ա) Յերկոմի պլենումն առաջարկում ե Յերկոմի բյուրոյին և բոլոր կոմբջիջներին՝ խստիվ պահպանել կուսակցական միասնական որերը, թույլ չտալով այդ որերի փոփոխումը։ Կուսամբակների նիստերի համար սահմանված որերը ամբողջապես ամբացնել կուսամբակներին։

բ) իրեկ կանոն, ժողովների որակարգի հարցերը վորոշել առնվազն չոր առաջ և ժողովների նախապարաստման գծով ծավալել մասսայական աշխատանք (մասսայականացնել որակարգի հարցերը, հայտ-

նել ժողովի որը, ժամանակը և տեղը, լուսաբանել որակարգի հարցերը պատի թերթում, ցույց տալ որակարգի հարցին վերաբերող կուսակցական վորոշումների և գրականության աղյուսները, բաժանել ժողովի վորոշման նախադիմք ակտիվին, հրավիրել կուսակցակարպիների խորհրդակցություն, կազմակերպել կոնսուլտացիա որակարգի հարցերի չուրջը, կազմակերպել առաջադրությունների հավաք, ցուցակագրել մտքերի փոխանակության մասնակցողներին և այլն)։

Դ) կոմբիչների գոնրաց ժողովներին լայն չափով մասնակից դարձնել անկուսակցական բանվորներին և ծառայողներին։ Յերկու պլենումն անթույլատրելի յե համարում բջիջների գոնվակ ժողովները գոնրաց ժողովներով փոխարինելը, ինչպես նաև բանվորների ընդհանուր ժողովները բջիջի դոնրաց ժողովների վերածելը։ Բջիջները պետք ե վճռականորեն պայքարեն ժողովները ձգձգելու և ուշ սկսելու յերելույթների դեմ, սահմանափակելով թե զեկուցողների և թե արտահայտողների ժամանակը։

Ե) առաջարել Յերկոմի բաժիններին և բոլոր կոմբիջիջներին՝ լուրջ ուշադրություն դարձնել զեկուցողների ընտրության վրա։ Կուսրջիջների ժողովներն անցկացնելու համար կազմակերպության զեկավար ակտիվին կցել կոմբիջիջներին։ Առանձնահատուկ ուշադրություն դարձնել զեկուցողների նոր կազրեր պատրաստելու վրա, հատկապես ազիտկոլեկտիվներից և սլուպադանոլիստներից։ Շարունակել զեկուցողների համար հրահանգչական զեկուցումներ կազմակերպելու և կուսության վերջում, որվա արդյունքներն ամփոփելու համար՝ զեկուցողների ու կցված ընկերների խորհրդակցություններ հրավիրելու պրակարկան։

Ճ) հատուկ ուշադրություն դարձնել բջիջների ժողովների վորոշումների վորակի վրա, խուսափելով ընդհանուր, վոչինչ չասող բանաձերից։ Վորոշումները պետք ե լինեն կոնկրետ, իրենց հիմքում ունենալով ավյալ հիմնարկ-ձեռնարկի առանձնահատուկ պայմանները։ Բջիջի ժողովների վորոշումների կատարման վրա սահմանել մասսայական հսկողություն, աշխուժացնելով բջիջների կատարման ստուգման սեկտորների աշխատանքները։

Դ) հանձնարարել Յերկոմի կալմ-հրահանգչական բաժնին՝ բջիջների հետ միասին պարզել կոմունիստների և անկուսական բանվոր ծառայողների մի մասի ժողովներին չմասնակցելու պատճառները և նրանց կազմը։

13. Պլենումն առաջարկում ե Յերկոմի կուլտ-պրոպ բաժնին և կազմակերպության բոլոր բջիջներին՝ պայքարելով ամսառայքին արձակուրդային արամադրությունների դեմ, բոլոր կոմունիստներին, մասնավոր թեկնածուներին, զլատինին ընդդրվել կուսությաման ցանցում։ Պլենումն առաջարկում ե լուրջ ուշադրություն դարձնել պրո-

պաղանդիստների վորակի վրա և կաղմակերպել նրանց վերապատրաստման ու մեթոդական ցուցմունքներ տալու գործը։ Նշելով քաղդակցների պարապմունքների հաճախակի վիժումը լսողների և պրոպագանդիստների բացակայության պատճառով, —ովենումն առաջարկում ե Յերկոմի կուլտ-պրոպին և կոմբիջիջներին՝ վճռական պայքարմղել նման յերեւայթների դեմ, դիտելով արդ հանդամանքն իրեւ աչովորտանիզմ գործնականում։

14. Հանձնարարել կուլտ-պրոպին՝ ուսումնասիրել Յերեանի ձեռնարկներում և շինարարություններում թեկնածուական գպրոցների փոքրացման և լայնացման համարավորությունն, իսկ հերթափոխությամբ աշխատող գործարաններում կազմակերպել հերթափոխային գպրոցներ և խմբակներ։

15. Առաջարել Յերկոմի կուլտ-պրոպին և Տպարանի կոմբիջիջներացներն թերեւեաիկ կոնֆերանսներ կազմակերպելու ուղղությամբ սկսած աշխատանքները և վոչ ուշ՝ քան հունիսի 1-ին, հրավիրել առաջին կոնֆերանսը կուսպատմության ուսումնասիրության գծով։ Յերկոմի կուլտ-պրոպին և քաղկազմակերպության բոլոր բջիջներին՝ Տպարանի բջիջի փորձի հիման վրա ձեռնարկել թերեւեաիկ կոնֆերանսներ հրավիրելու աշխատանքներին։

16. Մասսայական-ազիտացիսն իդեական-քաղաքական ավելի բարձր աստիճանի հասցնելու նպատակով, պլենումն առաջարկում ե՝ Յերկոմի բյուրություն և քաղաքի բոլոր կոմբիջիջներին՝ կազմակերպել բանվորների հարցումների պատասխանների գործը։

17. Մասսայական ազիտացիսի հաջող կազմակերպման համար վոչ ուշ, քան հոկտեմբերի 1-ը, Յերեանի բոլոր ձեռնարկություններում կազմակերպել աղիտ-կոլեկտիվներ կամ խմբակային ու անհատական ազիտատորների ինստիտուտներ։

Առանձնապես ուշադրություն դարձնել մասսայական միտինզների, բանվորների խմբերի և առանձին բանվորների հետ զրույցներ կազմակերպելու և թերթերի ընթերցման ձեւերի վրա։

18. Առաջարկել Յերկոմի կուլտ-պրոպին և քաղկազմակերպության արտադրական բջիջներին՝ մինչև հուլիսի մեկը կազմակերպել ցեխային, բրիգադային և հերթափոխային պատի լրացրեր։

19. Պլենումը հանձնարարում է Յերկոմի բյուրություն և քաղկազմակերպության բջիջներին՝ հասուկ քննության առնել բջիջային սեկտորների աշխատանքների ներկա վիճակը և մշակել կոնկրետ միջոցառումներ նրանց աշխատանքների աշխատացման և խորացման համար։

Պլենումն անհրաժեշտ է համարում վերանայել բջիջներում սեկտորներ կազմակերպելու վերաբերյալ հրահանգը, փոքր բջիջներում սեկտորները վերացնելու վերացնելու իմաստով։

20. Առաջարկել ԼԿՅԵՄ քաղկոմին և ՀԱՄԽ-ի. Փրակցիային՝ մինչեվ հունիսի 28-ը, ներկայացնել ՅԵՐԿՈՄԻ բյուբոյին կոնկրետ ձեռնարկումներ—կուսակցական-մասսակամ աշխատանքների ուժեղացման կազմակցությամբ—պրոֆեսիոնալ և կոմյերիտական կազմակերպությունների աշխատանքների վերակառուցման և բարելավման ուղղությամբ:

21. Կոմբջիջներին՝ ուժեղացնել իրենց ամենորյա, կոնկրետ, ոպերատիվ ղեկավարությունը դործարկոմ-տեղկոմների և ԼԿՅԵՄ բջիջների աշխատանքների վրա: Կազմ-բաժնին՝ մշակել կոնկրետ ձեռնարկումներ և ներկայացնել ՅԵՐԿՈՄԻ բյուբոյին ի հաստատություն՝ պրոֆեսիոնալ և կոմյերիտական կազմակերպությունների աշխատանքների նկատմամբ կուսակցական ղեկավարությունն ուժեղացնելու ուղղությամբ:

22. Առաջարկել կազմակերպության բոլոր բջիջներին՝ Տպարանի կոմբջիջի որինակով մինչև հունիսի մեկը՝ մշակել կոնկրետ միջոցառումներ իրենց յենթաշեփ գյուղերի կոմբջիջներին կազմիու և մասայական աշխատանքներում գործնական ողնություն ցույց տալու համար:

23. Կազմակերպչական-կուսակցական և մասսայական աշխատանքների ուժեղացման կարևոր գործուներից մեկը հանդիսանում է կազմ-հրահանգչական աշխատանքը և ամենորյա ինֆորմացիայի ամրացումը բջիջներում և ՅԵՐԿԱՆԻ կոմիտեյում: ՅԵՐԿՈՄԻ բյուբոյին՝ ինֆորմացիայի և հաշվառման ու բջիջների նկատմամբ կազմհրահանգչական աշխատանքների ուժեղացման ուղղությամբ ձեռնարկել կոնկրետ միջոցառումներ, վրաով ստեղծել լայն հնարավորություն կուսակցական-քաղաքական ինֆորմացիան, քաղաքական տրամադրությունները-կուսամբակից մինչև ՅԵՐԿՈՄԸ հասցնելու գործը կազմակերպելու համար:

24. Աշխատանքի ղրական փորձի փոխանակման նպատակով ուժեղացնել կապը Թիֆլիսի 26-ի անվան ուայկոմի, Բագվի Վորոչիլովուէի ուայկոմի և Լենինականի քաղկոմի հետ, հրավիրել միացյալ կոնֆերանսներ, հավաքներ և խորհրդակցություններ, ինչպես նաև բարելավի կապի մյուս բոլոր ձեռքը (արձանագրությունների փոխանակում, նամակագրություններ, ներկայացուցիչների և ինֆորմ-տեղեկագրերի ուղարկում և այլն):

Առաջարկել բոլոր կոմբջիջներին՝ կազմակերպել փորձի փոխանակումը ձեռնարկության ներսում և մյուս բջիջների ու կուսամբբակների միջև: Հանձնարարել ՅԵՐԿՈՄԻ կազմ-բաժնին՝ կազմել այս աշխատանքների կոնկրետ պլան:

25. Կուսակցական-մասսայական աշխատանքի հաջող կազմակերպ-պումը խոչոր խթան կհանդիսանա կուսակցակերպության առողջ և նոր-

մալ աճման համար ի՞ հաջիվ լավագույն հարվածային բանվուների: Սակայն պլենումը նախազգուշացնում է բոլոր բջիջներին, վոր կուսանումը պետք է տարվի խիստ կազմակերպված, ուղերձ ջոկելու, ուսումնասիրելու և պատրաստելու միջոցով, —վճռական պայքար մղելով ոպորտունիստական ինքնահոսի վրա հույս դնելու գործելակերպի դեմ:

Բարձրացնելով կազմակերպչական-կուսակցական, աղիտացիոն-մասսայական և զաստիարակչական աշխատանքն ավելի բարձրացնամնի և ազահովելով ներկուսակցական դեմոկրատիայի և բայլշեիկյան ինքնահոնադատության լայն ծավալումը մեր աշխատանքների բոլոր բնագավառներում, ավելի ամրացնելով և համախմբելով կուսակցական կազմակերպությունը Հայկոմկուսի բայլշեիկյան կենտրոնի և ՅԵՐԿՈՄի շուրջը, անշեղ կիրառելով կուսակցության գլխավոր գիծն և անհաջապահ մղելով այդ գծի անաղարտության համար բոլոր տեսակի և գույնի թեքումների գեմ և հատկապես զլիավոր վտանգ թեքման դեմ, ջախջախելով դասակարգացին թշնամու և նրա գործակալության բոլոր վոտնձգությունները մեր առաջնարարացման ճանապարհին, —ՅԵՐԵմակերպությունը Հայկոմկուսի բայլշեիկյան կենտրոնի և ՅԵՐԿՈՄի ղեկավարությամբ կշրունակի համար պայքար ընկ. Ստալինի վեց ցուցմունքների գործնական կիրառման և հնագամյակի 4-րդ ավարտական տարբեա արդիին պլանները Հոկտեմբերյան հեղափոխության 15-րդ տարեդարձին կատարելու համար, յերկրորդ, անդասակարգ-սոցիալիստական հասարակարգի կառուցման հնգամյակը հաղթականորեն թեվակումներ համար:

Հ. 4. (Բ) 4. ՅԵՐԱՎԱԿՈՄԻ ԲՅՈՒՐՈՅԻ ՄԱՅԻՍԻ 28-Ի ՎՈՐՈՇՈՒՄԸ
ԿՈՒՍԿԱԿԱՆ-ԿԱԶՄԱԿԵՐՊՉԱԿԱՆ, ԱԳԻՏԱՑԻՈՆ - ՄԱՍՍԱՅԱԿԱՆ ՅԵՎ
ԴԱՍԻԱՐԱԿՉԱԿԱՆ ԱՇԽԱՏԱՆՔՆԵՐԻ ԾԱՎԱԼՄԱՆ ՄԱՍԻՆ

Ի կատարումն Հայկամկուսի Կենտկոմի մայիսի 11-ի և Յերկոմի բյուրոյի մայիսի 12-ի վորոշումների՝ կաղմակերպչական-կուսակցական, ադխոսագիոն-մասսայական և զաստիարակչական աշխատանքներն այլի բարձր աստիճանի հասցնելու մասին, վորուս կոնկրետ ձեռնարկումներ Յերկոմի բյուրոն անհրաժեշտ է համարում։

ԿԱԶՄԱԿԵՐՊՉԱԿԱՆ-ԿՈՒՍԿԱԿԱՆ ԱՇԽԱՏԱՆՔԻ ԳԾՈՎ,

1. Բացի մայիսի 19-ի բջիջների գոնքաց նիստերից, «Բայլըսիկ» ժուռակակի (№ 5-6) առաջնորդողը լայն քննության առնել կուսակցական նիւթում։ Այդ նախատակով հունիսի 1-ը Հայտարարել կուսիմբակների որ, կուսիմբակների նիստերին ուղարկելով Կենտկոմի, Յերկոմի, Կվ.Հ-ի, Քվ.Հ-ի անդամներին և պատասխանատու աշխատողներին—տեղերում կուսիմբակների աշխատանքներին ծանոթանալու, նրանց հետ զրոյց կաղմակերպելու, գործնական ողնություն ցուցաբերելու և հրահանդելու համար։

2. Հունիսի 11-ին Հրավիրել Յերկոմի պլենում քաղկազմակերպության ակտիվի մասնակցությամբ, ուր հատկապես քննության առնել կաղմակերպչական-կուսակցական, ադխո-մասսայական և զաստիարակչական աշխատանքների ներկա վիճակը Յերգաղկազմակերպության բջիջներում և այն այլի բարձր աստիճանի հասցնելու խնդիրը — կապելով մայիսի 19-ի, 21-ի և 27-ի կուսորերի և հունիսի 1-ի կուսիմբակների նիստերի որվա արդյունքների հետ։

3. Կուսիմբակներին և կուսկազմակերպիչներին ցեխում, բրեղադում ողնելու, ցուցմունքներ տալու, հրահանդելու և «սուր հերցերին» պատասխանելու գործը կաղմակերպելու համար Կենտկոմի, Կվ.Հ-ի, Յերկոմի և Քվ.Հ-ի անդամներին մշտակետ կցել առնելին կուսիմբակներին, նրանց ամբողջապես պատասխանատու դարձնելով կուսիմբակների աշխատանքների համար։

4. Կաղմակերպել սերդ-բրիգազական կուսմասսայական աշխատանքն առանձին ձեռնարկություններում ստուգելու և տեղում կուսստորին ողակներին գործնական աջակցություն ցույց տալու համար (մասնավորապես՝ դիշերային հերթափոխություններում)։

5. Մինչև հունիսի 5-ը վերջնականապես ավարտել կուսստորին ողակների ստորևկուրայի վերակառուցումը։

6. Կարբիտի գործարանի որինակով՝ քաղկազմակերպության կոմ-

բջիջներում սկսել արտադրության մեջ կոմունիստների ավանդարդային դերի ստուգատեսուր, կապելով այդ աշխատանքն արտադրության մեջ կուսակցական ուժերի ձիւտ բաշխման հետ։

7. Աւումնասիրել քաղկազմակերպության ակտիվի, կոմբջիջների քարտուղարների, կուսկազմակերպիչների ու բջիջային սեկտորների ղեկավարների կազմը—նրանց ջոկելու, վերապատրաստելու, նպատակահարմար ողարտողների մթուլ ողակները նոր, սպարաստված, ընդունակություն ուժերում ամրացնելու համար։

8. Հունիսի 15-ից—25-ը կազմակերպել ստորին կուսակտիվի վերապատրաստման տասնորյա շերտավորված գասընթացքներ (կոմբջիջի քարտուղարների, սեկտորների ղեկավարների, կուսկազմակերպիչների համար) ընդունակություններում 1500 հոդի։

9. Աւումնասիրել քաղկազմակերպության բոլոր բջիջները և շերտավորված ղեկավարության միջոցով ու համեմատարար թույլ և հիգանդ բջիջներին կազմակերպության ղեկավար ակտիվին կցերով (պարագավորներու վերջինիս բջիջային աշխատանքներին ակտիվ մասնակցություն ունենալ) ուժեղացնել բջիջների ներկուսակցական կազմակերպչական, ազգա-մասսայական ու դաստիարակչական աշխատանքները։

10. Ստուգել կուսակցական ղեկավարության դրվագքի ձատությունը ձեռնարկություններում, անտեսական ղեկավարությունը վոխարի-նելու աարբերը և միանձնյա ղեկավարության խախտումները յերեան տառաւու և ուղղելու տեսանկյունից։

11. Կոնսերվի գործարանում սկսված կուսթեկնածուների հետ որինակելի աշխատանք կազմակերպելու և կուսամման սեղերի պատրաստելու աշխատանքները խորացնել և փորձը փոխադրել մյուս բջիջները։

Հունիսի 4-ին Հրավիրել արագագրական ձեռնարկների, արանապուտի և շինարարական բջիջների, իսկ հունիսի 16-ին հիմնարկային և բնիշ-ական, բանֆակների ու տեխնիկուների բջիջների կուսթեկնածուների բնդհանուր ժողովներ, (առանձին-առանձին), թեկնածուների մեջ տարբիող աշխատանքների համար կոնկրետ միջոցներ մշակելու, ինչպես նաև անդամ վոխադրելու նրանց պատրաստակամությունն սուսուգելու նպատակով։

12. Քաղաքի բոլոր բջիջներում կազմակերպել բոլոր կոմունիստների կուսպարտականությունները վերանայելու գործը—նպատակ ունենալով բոլոր կոմունիստներին կոնկրետ պարագանանություններ տալ։ «Էլորհը. Հայտատան»-ի և բաղմատիրաժ թերթերի, ինչպես նաև պատի թերթերի միջոցով կազմակերպել տանաձին կոմունիստների կուսպարտականությունների ստուգատես-մրցականչ կուսպարտակամությունների կատարմանը պարզելու և փորձը փոխանակելու համար։

13. Մայիսի 19-ի 21-ի և 27-ի կուսորերի փորձը հաշվի առնելով կաղմել կոնկրետ պլան կուսորերի նախապատրաստության համար։ Մամուլի միջոցով կազմակերպել կուսորվա նախապատրաստման փորձի փոխանակում։

14. Յերկոմի մի շաբթ կազմ-խորհրդակցությունները հրավիրել ձեռնարկություններում և կազմ-խորհրդակցություններում լսել առանձին կառկոլյուրոների, ցեխ-բջիջների, կուսիմբակների ղեկու-

ցաւմները կազմակերպչական կուսասսայական աշխատանքների հարցերի շուրջը:

15. Կազմակերպել քաղկազմակերպության կոմիջիների կոնկրետ գործնական ողությունն իրենց յենթաչեփ դյուզերի կոմիջիների կազմակերպչական-կուսակցական, աղիտացիոն-մասսայական և զարտիարակչական աշխատանքներում :

16. Առաջալոր կուսկազմակերպությունների փորձի փոխանակման նպատակով՝ կապ հաստատել Թիֆլիսի 26-ի անվան ռայիսոմի, Բաղդի Վորոշիլովսկի ռայոնի և Լենինականի քաղկոմի հետ, ինչպես նաև առանձին գործարանների կուսկազմակերպությունների միջև։ Այդ նպատակով հարպիրել կուսառորին ողակների խորհրդակցություններ, կոնֆերանսներ և հավաքներ։

17. Առանձնացնել Յ բջիջ և Յ կուսիմբակ, ուր կազմակերպել կուսախտանքի որինակելի փորձը և այդ փորձը փոխադրել մյուս բջիջները և կուսիմբակները:

18. Կազմակերպել կոմբջիջների և ցեխ-բջիջների կոնկրետ-գործնականությունների համար սպառաւթյուն և սովերատիվ ղեկավարություն կուսախմբակների և կուսակազմակերպիչների նկատմամբ:

19. Կարգավորել կուսակցական ինֆորմացիայի և հաշվառման գործը Յերկոմում, վորի հիման վրա ծավալել լայն աշխատանք այդ գործը բջիջներում բարձր աստիճանի հասցնելու համար, բջիջներում առեղջելով՝ ինֆորմատորների և հաշվեառների ամուր և վորակյալ կապ :

20. Կոմբը ջների քարտուղարներին, ակտիվին, կուսկադմակերպիչներին և սեկտորների ղեկավարներին ոգնելու նպատակով կազմակերպչական-կուսակցական, ագխոտացիոն-մասսայական և զատկարակական աշխատանքի հարցերի շուրջը կուսկաբինետում կազմակերպել առնորյա կոնսուլտացիա:

ԱԳԻՏ—ՄԱՍՍԱՅԱԿԱՆ ԱՇԽԱՏԱՆՔՆԵՐԻ ԳԾՈՎ

1. Աղբիտացիոն-մասսայական աշխատանքը կուսիմքակ փոխադրելու տեսանկյունով, հանձնաբարել Քաղկոմի Աղբաժանբաժնին՝ գործառններում, տրանսպորտում, արտադրական ձեռնարկների ցենտրի և վիճակարության վրա անցկացնել աղբիտացիոն մասսայական աշխատանքների դրվագը ստուգատես:

2. Առաջարկել գործարանային և արտադրական ձեռնարկների կուսաքչին կազմակերպել ստուգատեսի աշխատանքը հատուկ բրիգադների միջոցով։ Ստուգատեսի ընթացքում կուսաքակներում ստեղծել առիտ-մաս-կազմակերպիչների խնաժիտուտ, կայուն և պատրաստված մունիսատներից։

3. Տողոր խոշոր գործարաններում, արտադրական ձեռնարկներում
կայարանում կազմակերպել ազիտ-կոլեկտիվներ, ապագայում նրանց
անցը ավելի ընդարձակելու պայմանով:

4. Φωτικού μή αφικτού μαρτυρά δύνην, τοποτερίνετε ρεβέζην ηλιακήν εργασίαν
αφικτού μαρτυρά δύνην, και αφικτού μαρτυρά δύνην, ηλιακήν εργασίαν

Ների համաքաղաքային հավաք՝ ազիտմաս-աշխատանքների հերթական խնդիրներով։

5. Ագիստ-մարզամնին՝ խմբակային ագիտատորների և պահու-
լեկարների պատրաստման և վերապատրաստման համար հրամիքին 3
դրյա կուրս-դասընթացներ :

6. Գործարանների և արտադրական ձևնարկների ազիտ-կայնե-տիվներում և խմբակային աղիտասորների միջն կազմակերպել փախա-գարձ կապ, փորձի փոխանակմ ան դորձը կարգավորելու համար:

7. Ագիտ-մասրածին՝ սլաքը բարար հրավիրել գործարանային, շինարարական, արանսալորտային և արտադրական ձեռնարկների խթ-բակալային աղիտատորների և աղիտ-կոլեկտիվների դիֆերենցիալ հա-վաքներ, ուր քննության յենթարկել արտադրության տվյալ բնագավա-ռի աղիտ-մաս-աշխատանքների ուժեղացման հերթական խնդիրները՝ մասնավորապես քաղաքական լուրջ աղիտացիայով ամեն մի բանդուրի ընդուրկելու ուղղությամբ:

8. Յեթէրում, բբիգալաններում և ողակներում աղիտացիոն-մասս-
յական աշխատանքը կազմակերպել այսպես, վոր աշխատազների միջո-
ցով հաշվի առնվի բանվորների տրամադրություններն ու պահանջնե-
րը և նրանց հարցումներին տրվի բավարար և սպառիչ պատասխաններ :
Այդ նախատակով պրակտիկայի յենթարկել 5-10 բոպեցի տեսողությամբ՝
ցեխային հավաքները, վորի ընթացքում լուսաբանել որիւա քաղաքական-
տնտեսական նորությունները :

9. Ագիտ-մասրածին՝ ամիսը 1 անդամ զործարաններում, արուազ-բական ճեռնարկներում, շինարարության վրա և տրանսպորտում կաղ-մակերագել բանվորների հարցերի պատասխանների յերեկո։ Այդ աշխա-տանքը կազմակերպված տանելու համար խմբակային աշխատողները նախորոք հավաքում են բանվորներից հարցերը, իսկ Քաղկոմի Ագիտ-մաս-բաժինը ուսումնասիրելով՝ ուղարկում է պատասխանատու պատ-րաստիքած կոմունիստներից զեկուցելու։

10. Աշխատանքի սոցիալիստական ձեռքի և մեթոդների ծավալյանը պարկ տալու նորատակով, սոցմբան-հարվածայնության, պարզեցու բուռների, կարմիր կամ սև տախտակ բարձրացնելու ամբողջ աշխատանքի ծանրությունը ցեխ, բրիգադ և ողակ իշեցնել: Ագիտատորների և սոցմբան գործի կազմակերպիչների միջոցով կազմակերպել և կարգավորել հայմանական գործը:

11. Յեխերում անտհաշվարկի բրիգադներ, տեխվիճն. և հանդիպական պլաններ կազմակերպելու գործը բարձր բարձր աստիճանի փոխադրվություն համար, առաջարկել Արքունական պատացիաների և ազիտի կողեւակինների գործում յության կինտրոնում զնել այդ խնդիրները; Յերևանի գործարաններում մինչև հուլիսի 1-ը պետք է լայն ծավալել աշխատանքի հիշյալ սոցիալիստական ձևերը:

12. Առաջարկել Քաղկոմի Ադիտմասքածություն գործարանաշրջան և
արտադրական ձեռնարկների պայման-կոլեկտիվների ու ազիտատորների
միջոցավ, ցեխներում կազմակերպել կարմիր և սև, ինչպես և քանակական
և փորակական ցուցանիշների հաշվառման տախտակներ, փոխանցողիկ
գրոշներ, ամյալ գործարանի և մեր ընդհանուր վերելքը պատճերավո-
րող լոգունգներ, դիագրամաներ, պլակատներ, ցեխների պատերին ու-

Նենալ տվյալ գործարանի աշխատանքի հելոս բանվորների նկարները:

13. Գործարանային, շինարարակական, տրանսպորտային և արտադրական ձեռնարկների աղիտ-կունկուների և խմբակային կազմակերպիչների միջն կունկուների սոցմշտան պայմանագրեր և կազմակերպել կոնկուրս լավ աշխատող միավորների միջն:

14. Ցեխերում հաճախակի լսել հին բանվորների զրույցները, ցարքական և զանակցության տիրապետության ժամանակամիջոցի աշխատանքի պայմանների մասին: Ողտազործել այդ զրույցները նոր բանվորների մեջ սոցիալիստական վերաբերմունք կերտելու արդյունաբերության պրոցեսի ուղղությամբ և սրել պայքարը կեղծ հարվածայնության, լողերի և փախչողների դեմ:

15. Լայն չափով սղտադործել գործարանային և ցեխային թուուցի միտինդների սխաեմը: Նախորոք կազմակերպել այն և միտինդներում հանդես բերել պատասխանառու ղեկավար ընկերներին:

16. Առաջարկել բջիջներին, խմբակային աղիտատորներին աղատել բոլոր տեսակի հասարակական, պլոտիութենական և այլ պարտականություններից, խնդիր դնել աշխատանքի պրոցեսում ստեղծել կայուն և կուսդիմը լիովին ըմբռնող խմբակային աղիտատորների կադրեր:

17. «Կենդանի մարզկանց» պահանջները ուսումնասիրերու, նրանց մեջ կուսդաստիարակչական, ագիտացիոն, մասսայական աշխատանքները ավելի ուժեղացնելու համար, կազմակերպել դիմերենցիալ աշխատանք գյուղից նոր յեկածների, ներդադիմացների, թեկնածուների ու հին բանվորների մեջ:

18. Աղիտմասբաժին՝ Քաղկոմում և տեղերում (գործարանային, տրանսպորտային, շինարարական) խմբակային աղիտատորների համար կազմակերպել կոնսուլտացիաներ, աղիտմասսայական աշխատանքների հերթական խնդիրների շուրջը:

19. Հատուկ աշխատանք տանել ընկ. Ստալինի ճառի տարեգույն առթիվ:

ԿՈՒԼՏ-ՊՐՈՊ-ԱՇԽԱՏԱՆԲԱՆԲԵՐԻ ԳԾՈՎ,

Կազմակերպչական-կուսակցական, աղիտացիոն-մասսայական և դաստիարակչական աշխատանքների հետագա արմատական վերակառուցման և ուժեղացման համար, բացի տարգող և ծրագրված աշխատանքներից անհրաժեշտ դտել ծավալելու կուլտպրոպ աշխատաքների գծով հետևյալը:

1. Կուլտ-պրոպ աշխատանքների համար, ամեն մի կուսակակում առանձնացնել կուլտ-պրոպ-կազմակերպիչների հատուկ ինստիտուտ:

2. Այդ կազմակցությամբ կուլտ-պրոպ աշխատանքը վերակառուցել այն հաշվով, վոր նա (կուլտ-պրոպ աշխատանքը) իր բոլոր գծերով իրականում յերեսով գառնա գեղի կուսակակը, սղակը, ցեխը, բրեդագոր, հարգածային բանվորը:

Հունիս ամսին հարվիթել բջիջների և կուսակակների կուլտպրոպ-ների 3-5 որյա խորհրդակցություն-դասընթացքներ, վորտեղ քննության առնել կուլտպրոպ աշխատանքների ներկա խնդիրները, նրա կառուցվածքը, բովանդակությունը բջիջում, խմբակում և այլն և այլ առումով բջիջի, կուսակակի կուլտպրոպի կոնկրետ անելիքները:

3. Բացի գործող գիշերային կուսամալարանից և մարքսիզմի-լենինի կուսակամալարանից կուսարեցին 32/33 ուստարում կուսասորին ակտիվի համար կազմակերպել յերեք հատ նորմալ տիպի գիշերային կուսանորհրդային դըպոցներ, իր համապատասխան ցիկլներով:

4. Գտնել անհրաժեշտ բջիջի կուլտ-պրոպների սիստեմում առանձնացնել հեռակա ուսուցման հատուկ կազմակերպիչ: Կուսակարինետին և հեռակա ուսուցման քաղկերպմակերպիչին՝ (թորոսայնին) գործորեք բջիջային կազմակերպիչների 3 որյա հրահանդչական կուսանորհրդակա ցություն:

Կազմակերպել հատուկ սաղիուրարաններ (իր վարիչով, կահավարումով, կոնսուլտացիայով և այլն) զեկուցումների, գասախոսությունների, ժողովների, հավաքների և այլն կուկուտիվ լսումը հետևյալ կետրում՝ Քանաքեռգեսի, Ղուրի, Յերկաթզգի, Զեթ-ունա, Բամբակադտիչ, կարի, կոնսերվի, Մեխանիկական գործարանում, Հայտնարկոպի ցանցի և քաղաքի բոլոր ակումբներում:

Հրավիրել սաղիուրարանների և համապատասխան կոմբջիջների կուլտ-պրոպների հատուկ հրահանդչական մինար:

5. Նախապատրաստել և հրավիրել հատուկ կուսական կոնֆերանս, նվիրված մարքս-լենինյան դաստիարակության խնդիրներին:

Նույն տիպի կոնֆերանս զումարել նվիրված հոկտեմբերիկների և պիոներ գաստիարակության և պիոներ կազմակերպության դաստիարակչական աշխատանքների հարցերին:

6. Կուսակադտիվի համար սիստեմատիկաբար կազմակերպել տեսական զեկուցումներ-դասախոսություններ, տեսական մեկ-յերկու որյա Հայացաներ, 3-5-10 որվա տեսական կոնֆերանսներ և այլն:

Առաջին հերթին մշակել՝

1. Դասակարգերը և գասակարգային պայքարը 2-րդ հնդամյակում:

2. Արտադրական ուժերը և արտադրողական փոխհարաբերությունները 2-րդ հնդամյակում:

3. Ֆինանսները, փողային շրջանառությունը և առեստուրը 2-րդ հնդամյակում:

4. Դաշնակցության սոցիոլոգիայի և մեթոդոլոգիայի քննութառությունը:

5. Պատմական ֆրոնտի հերթական խնդիրները:

6. Կուլտ-հեղափոխության և կենցաղի խնդիրները 2-րդ հնդամյակում:

7. Գտնելով միանդամայն անհրաժեշտ մարքսիզմի-լենինիզմի հետ սիկների աշխատությունների ուսումնասիրությունը կուսական կուսական անդամների և թեկնածուների կողմէց, կիրառել Յերկումի կուլտ-պրոպի հանձնարարությամբ Մարքսի, Ենգելսի, Ստալինի առանձին հատուների, ինչպես նաև առանձին թեմաների պարտադիր մշակման ձեւը Յերկոմի անդամների համար:

Յերկոմի կուլտ-պրոպին՝ սիստեմատիկորեն հրավիրել մարքսիզ-

մի-թինինիզմի կլասիկների աշխատությունների առանձին հասորներ
ուսումնակրողների արդյունքային կոնֆերանսներ :

8. Ժամանակ առ ժամանակ հրավիրել համագողաքային և ըստ ար-
տադրության ճյուղերի կուսթեկնածուների ընդհանուր ժողովներ,
վարչեղ լմել հասուկ զեկուցումներ-դասախոսություններ ակտուալ տրն
տեսական-քաղաքական, կուս. և Կոմիտերնի պատմության խըն-
դիրների շուրջը:

9. Վերակառուցել պատի թերթերի աշխատանքները այն հաշվով,
վոր բացի գործարանային ընդհանուր թերթից ամեն մի ցելս, բրիգադ
ունենա իր պատի թերթը: Պատի թերթի ճնշող մեծամասնությունը վե-
րածել ամենաբար կամ հնգույց որդանների:

Կուլտո-պլոտին՝ պատի թերթերի որինակելիք վերակառուցումն անց-
կացնել Մեխանիկական, Կարբիտի, Կոնսերվի գործարաններում և Չոխ-
րում, նորատակ դնելով վերակառուցման դրական փորձը մասսայակա-
նորեն փոխարժել մնացած հիմնարկ-ձևուարկությունները:

Բացի հրատարակվող չորս գործարանային բազմատիրած տպադիր
թերթերից, նախապատրաստել և հրատարակել գործարանային բազմա-
տիրած թերթ Կարի գործարանի համար:

Նախապատրաստել Յերկոմի և Յերքաղխորհրդի որդանի ամենուցա
թերթ, «Հարգածային Յերևան»-ի հրատարակումը:

10. Տանել նախապատրաստական աշխատանք կազմակերպելու հա-
մար տեխնիկային տիրապետելու (ԶՈՏ) ընկերություն:

11. Հ.Կ.(բ)Կ. կենտրոնի առաջ խնդիր դնել Յերևանում դանվող
զարոցական-ձևուարկությունների միջին ողակի (բանֆակ, տեխնիկում-
ներ, Փարզործումներ և այլն) հաստրակաղիտական առարկաների ղե-
կավարությունը հանձնել Յերկոմին:

12. Վերակառուցել Յերկոմի կուլտո-պլոտի ապարատը՝ կադմելով
1) ինինիզմի, կուսքաղաքականության և արտադրական-տեխնիկական
մասսայական պրոպագանդայի սեկտոր, 2) ժողկիթության և միջնա-
կարգ զարոցներում լենինիզմի պրոպագանդայի սեկտոր, 3) ժամուկի,
արվեստի և գործարանների կուլտուրական սպասարկման սեկտոր:

Հ. Կ. (Բ) Կ. ՅԵՐԿՈՄԻ ԲՅՈՒՐՈՅԻ ՀՈՒՆԻՍԻ 9-Ի ՎՈՐՈՇՈՒՄԸ

Կուս. քեկնածուների մարքս-լենինյան դաստիարակության խնդիրները
և նրանց կուսակցական-գործնական աշխատանքների մեջ ներգրավելու
կոնկրետ միջոցառումները:

(ԿՈՒՄԱՐՄԱՆԱԾՈՒՆԵՐԻ 1932 թ. ՀՈՒՆԻՍԻ 4-Ի ԵԵՐԱՎՈՐՎԱԾ ՀԱՎԱՔՆԵՐԻ ԲԱՆԱՁԵՎԵՐԻ
ՆՅՈՒԹԵՐԻ ՀԱՄԱՐ ՎՐԱ)

Յերկոմի բյուրոն քննության առնելով Յերևանի արտագրական,
շինարարական և տրանսպորտային կոմբինատների կուսթեկնածուների
չերտագործած հավաքների նյութերը և բանաձեւերը, արձանագրում ե,
վոր բավարար հարվածային բանվորների հաշվին կուսկազմակերպու-
թյան շարքերի հոկայական աճման կապակցությամբ բացառիկ կարևոր
նշանակություն և ստանում կուսակցության մեջ նոր ընդունվածների,
հատկապես կուսթեկնածուների կուսակցական-քաղաքական դաստիա-
րակչական աշխատանքի ուժեղացումը:

Յերկոմի բյուրոն նշում ե, վոր այդ կարեսը ինդիբը կադմակեր-
պության բոլոր ընկերությունների ամենորյա ուշագրության առաքեան չի դար-
ձել, վոր ընկերում նկատվում են կուսթեկնածուների հետ տարբող
աշխատանքի և նրանց մարգարենինյան դաստիարակության սպորտու-
նիստական թերագնահատման տեխնիկաներ, վորի հետեանքով կուս-
թեկնածուների հետ տարվող աշխատանքը կոմբինատների հոկայական-պաս-
տիարակչական աշխատանքի ներկա վիճակը չի ապահովում կուսթեկնա-
ծուների լավագույն մասի պատրաստումը նրանց կուսակցության խիլա-
ծուների վիճակը լուսաբար համար թեկնածուներական ստաժը լացնելուց
կան անդամ փոխարժելու համար թեկնածուներական ստաժը լացնելուց
անմիջապես հետո, ինչպես նաև չի ապահովում կուս. շաբաթը կուսակ-
ցության համար այն տարրերից մաքրելու գործը, վորոնք թեկնածունե-
կան ստաժի ժամանակամիջոցում չեն արդարացրել իրենց կուսակցու-
թյան խիլական անդամ փոխարժելու համար:

Յելենելով դրանից Յերկոմի բյուրոն նշում ե, վոր կուսթեկնածուների
կուսակցական-պատիարակչական աշխատանքների ուժեղացման համար
անհաջող և կոմբինատների ուշագրությունը կենտրոնացնել հետեւա-
կարեռագույն խնդիրների վրա:

1. Բոլոր թեկնածուներին գլխովին ընդգրկել կուսուսուցման ցան-
ցում, ուժեղացնելով նրանց մարգարենինյան դաստիարակության գոր-
ծը: Տվյալ գործում աշխատանքի հիմնական ողակը դիտել կուսթեկնա-
ծուներական քաղաքաբակը:

2. Բոլոր կուսթեկնածուներին ընդգրկել կուսակցական-գործունական
աշխատանքներում և սիստեմատիկարար ստուգել կատարած աշխատան-
քը, ուսումնասիրել նրանց անհատական հատկությունները և ուժեղաց-

նելով կոմբջիխների ամենորյա սպնությունը թեկնածուների նկատմամբ նրանց կատարած աշխատանքում, բարձրացնել նրանց ակտիվությունը ներկուակցական կյանքում և ավանդարդային դերն արտադրության մեջ:

3. Կոմբջիխները պետք է ձեռք առնեն բոլոր միջոցները ապահովելու թեկնածուների հաճախումը կուսակցական ժողովներին, այդ նպատակով անհրաժեշտ է թեկնածուների համար էականակերպ զրուցներ, ժողովի որակագիր հարցերի չուրչը, բացարել նրանց ժողովում քննության դաշտ հարցերի նշանակությունը և այդպիսով բարձրացնել նրանց ակտիվությունը կուսակցական ժողովներում:

4. Կոմբջիխները պետք է հաճախակի սուուգին թեկնածուների կուսակցական հարգապահության առաջնանը, պարուիրով կուսանդամավարների ժամանակին մուծելու հանգամանքը, ժողովներին հաճախելով, հանձնարարած պարտականությունների կատարությը և այլն:

5. Կոմբջիխները պետք է կուսակցեկնածուներին կցին ավելի կայուն և պարագանելու առաջնանը ուսումնասիրներու, պատրաստելու, հանձնարարիված աշխատանքում և կուսառուցման գործում ողնելու, կուսակցության ընթացիկ քաղաքականությունը և «սուր հարցեցը» պարզաբնիւու համար:

6. Հանրակացարաններում, հատկապես շինարարական որյեկտներում, թեկնածուների հետ կազմակերպել զրուցներ, թերթերի բարձրաձայն ընթերցումներ և նրանց կապելով զրադարան-ընթերցարանների հետ, սովորեցնել ինչ գիրք և ինչպես կարդալ: Պարտավորմանը թուրթեկնածուներին պարտադիր կարգով բաժանորդադրվել իր մայրենի լեղվով հարտարակվող մեկ թերթի և ժուրնալի ու սիստեմատիկաբար կարդալ:

7. Հաճախակի կազմակերպել հին բայլշեկիների զրուցներ, թեկնածուների հետ անցյալ հեղափոխական պայքարի, կուսակցության պատմության, վորպես բանվոր զասակարդի ավանդարդի դերի և այլն հարցերի չուրչը: Այդպիսի զրուցներ կազմակերպել նաև կուսակցեկնածուների, կանանց և ծնողների հետ: Առաջին զրուցը կազմակերպել հունիս ամսում:

8. Կարդավորել կուսակցեկնածուների հաշվառման գործը թերկումում և բջիջներում, ուսումնասիրել թեկնածուական ստաժն անցնելու պատճունությունը և այդ հիման վրա պահուի յուրաքանչյուրը թեկնածուների անդամ փոխադրելու համար պատրաստելու զործը: Այդ նպատակով անհրաժեշտ է հրավիրել թեկնածուական ստաժը լրացրած կուսակցեկնածուների խորհրդակցություններ: Վճռական պայքար մղել անդամ փոխադրելու մասին թեկնածուների դիմումների ձգձգումների դեմ:

9. Կուսառորին ողակների, կուսախմբակների կարեռագույն խողիքը համարելով կուսակցեկնածուների կուսակցական-դաստիարակչական աշխատանքը, անհրաժեշտ է կուսակցակերպիչների ներգործառանային հատուկ խորհրդակցությունների միջոցով սրել նրանց ուշադրությունը թեկնածուների հետ տարվող աշխատանքի վրա:

10. Կոմբջիխները թեկնածուների մեջ կուսականությունները բաշխելիս պետք է նկատի ունենան յուրաքանչյուրը թեկնածուի ուսուկությունները, աշխատանքի փորձառությունը և այդ պարտականության միջոցով թեկնածուների քաղաքական դաստիարակություն տալու

Հանգամանքը: Պետք է սիստեմատիկաբար ստուգել կուսակցականությունների պարտականությունների կատարումը և մանրակրկիտ ուսումնասիրել նըրանց անհատական հատկությունները պարզելու՝ «թե վոր չափով կուսակցության դեմ, թե զուտ արտադրության մեջ, թե զուտ արտադրական և թե քաղաքական տեսակետից» («Բայլշեկեկ» № 5-6):

11. Ինչպես կոմբջիխներում, այսպես ել Ցերկումում պարբերաբար լսել կուսակցական ստանձին ողակի և բջիջի զեկուցումը թեկնածուների մեջ տարվող աշխատանքների մասին: Անհրաժեշտ համարել ողոսուսամուսում անցկացնել թեկնածուների հետ տարվող աշխատանքների ստուագաման այդ գնացավատի զրությունը պարզելու համար:

12. Անհրաժեշտ գտնել բջիջներում ծավալել լցին աշխատանքը (հատուկ իմբակների կազմակերպում) այն ուղղությամբ, վորպեսզի բոլոր կուսակցեկնածուները մինչև սեպտեմբերի 1-ը կարգան և ուսումնասիրեն կուսակցության, կոմիսարենի ծրագիրն ու կանոնադրությունը և կոմուկնիստական Մանկֆեստը, վորից հետո հատուկ կուրս կոնֆերանսի միջոցով ստուգել սույն վորոշման կատարումը:

13. Բացի կուսուուցման ցանցում սովորելուց, պարտավորեցնել կուսակցեկնածուներին անհատական կարգով ձեռնարկել կուսակցության պատմության գործին:

14. Բջիջները պետք է հսկեն, վորպեսզի բոլոր թեկնածուների ունենան սոցմբաժման անհատական պայմանագրեր, հատուկ միջոցառումներով պետք է բարձրացնել աշխատանքի վիստիլինան, ապահովելով նրանց առաջավոր գերեն արտադրության մեջ: Կոմբջիխների ժողովներում բջել թեկնածուների զեկուցումները իրենց սոցմբաժման պարմանքեն պետք է հսկենեն, վորպես կատարած առթիվ: Կոմբջիխները հատկապես պետք է հսկենեն, վորպես կամաներն իր ժամանակին հասցվեն զաղղյահին-կուսակցեկնածուներին ու աշխատանեն ամենորյա սոսուլում կուսակցեկնածուների ոլլանների կատարման համար՝ առանձին զիստրամաների և պլակատների միջոցով ցուցադրելով գործարանի աչքի ընկնող տեղերում և ակումբներում:

15. Պարտավորեցնել բոլոր կուսակցեկնածուներին սիստեմատիկ հաճախել տեխնիկայի ուսումնասիրության խմբակները և վերացնել իրենց տեխնիկական անդրագիտությունը: Կոմբջիխները կուսակցեկնածուներին անդամ փոխադրելիս պետք է իմբջիայլոց նկատի ունենան լուրազնությունը կուսակցեկնածուների աշխատանքների և այրենական անդրագիտության վերացման ուղղությամբ:

16. Յանկալի համարել քաղաքի կոմբջիխների միջև սոցմբաժման պայմանագրերի կնքումն, կուսակցեկնածուների հետ տարվող աշխատանքը կազմակերպելու և աշխատանքի փորձը փոխանակելու համար:

17. Կուսակցեկնածուներին կուսակցական-զործնական աշխատանքներում ընդգրկելու և պատրաստելու տեսակետից-պարտավորեցնել «Արարատ» գործարանի կուսարյուրոյին՝ կազմել 2 ամսվա կոնկրետ ծրագիր կուսակցեկնածուներին զեկուցումներ հանձնագրելու վերաբերյալ:

18. Պարտավորեցներ կաշու գործարանի կուսակցությունը կադարձել ծրագիրի կուսակցեկնածուների աշխատանքն ու հանդիսար բնակարան-ներում ուսումնասիրելու, նրանց ժամերն ավելի ուսցինական պատագությունը:

Ճելու համար : Այդ ուղղությամբ առանձին ուշադրություն դարձնել աղջային փոքրամասնություններին պատկանող թեկնածուների վրա , կազմակերպելով հատուկ զրուցներ , զեկուցումներ , թերթերի բարձրաց- այն ընթերցումներ նրանց մայրենի լեզվով և ստուգել նրանց աշխա- տանքի և հանգստի ժամկերի բյուջեն այն բարելավելու համար :

19. Պարտավորեցնել կոնսերվի գործարանի կուսկոլբյուրոյին՝ ըշիչների առաջիկա նիստերում հատուկ քննության առնել , իսկ պատե- թերթի հերթական յերեք համարում լուսաբանել կուստեկնածուների հետ առաջող աշխատանքի վեճակը՝ և կոնկրետ , գործնական միջոցառում- ներ մշակել կուստեկնածուների կուսակցական-դաստիարակչական աշ- խատանքներն ուժեղացնելու համար : Այդ աեսակետից սոցմբցման պայ- մանագիր կնքել Ձեթ-ոճառ գործարանի կոմբջիջի հետ : Այս աշխատանք- ների համար անձնապես պատասխանատու գարձնել ընկ . ընկ . Արամ Գե- որդյանին և Յե . Շահինյանին :

20. Պարտավորեցնել Մեխանիկական գործարանի կոմբջիջի բյուրո- յին 5 որվա ընթացքում ստուգել թեկնածուների մասնակցությունը քաղ- ուսուցման դպրոցներին և ստուգման արդյունքները բջիջի բյուրոյի ձեռնարկած միջոցառումների հետ ներկայացնել Յերկոմին : Այս աշխա- տանքների համար պատասխանատու գարձնել ընկ . ընկ . Մոլսեն Ռոս- տոմյանին և Հմայակ Դիլանյանին :

21. Հանձնարարել Ծխախոտի գործարանի բջիջի բյուրոյին 5 որվա ընթացքում ստուգել և պարզել , թե կուստեկնածուներից քանի հոգե- թերթ չեն ստուգում , պարտավորեցնելով բոլոր թեկնածուներին թերթ ստանալ :

22. Յերքաղկոմի կուլտ-սլրուղ բաժնի միջոցով ուսումնասիրել Արաբկիրի պատի թերթը՝ կուստեկնածուների հետ տարբող աշխատանքի լուսաբանությունը կարգավորելու աեսակետից , լսել խմբկով զեկու- ցումը Յերկոմի բյուրոյում :

23. Հանձնարարել Փայտամշակման գործարանի կուսկոլբյուրոյին՝ քրավիրել կուստեկնածու պրոդուկտիկների առանձին խորհրդակցու- թյուն և միջոցներ ձեռք առնել աշխատանքի դիացիումնան թեկնածու- ների մեջ բարձրացնելու ուղղությամբ :

ԲՈՎԱՆԴԱԿՈՒԹՅՈՒՆ

1. Նախարան	3
2. Բջիջների կուսակցական մասսայական աշխատանքի հերթական խնդիրները	5
3. ՀԿ(Բ)Կ . Յերբաղկոմի 3-րդ պլենումի վորոշումները	23
4. ՀԿ(Բ)Կ . Յերբաղկոմի բյուրոյի 1932 թ . մայիսի 28-ի վորոշումը կուսաշխատանիքների վերակառուցման մասին	32
5. ՀԿ(Բ)Կ . Յերբաղկոմի բյուրոյի 1932 թ . հունիսի 9-ի վորոշումը կուսքեկնածուների մասին	39

Սրբագրեց՝ Ս . ՏԵՐՏԵՐՅԱՆ

ՊԵՏՀԱՍԻ ՏՊԱՐԱՆ

Հրատ.

Հարգիտ

Պատվեր

Տիրամ

2263

7542 (Բ)

2156

3000

Հանձնվում և արագըրության 22 հունիսի Առ . Գ . Ա .
Սառըտրված և տպագրելու 27 հունիսի 1932 թ .

ԿԱՐԵՎՈՐ ՎՐԻՄԱԿՆԵՐ

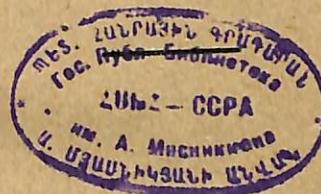
Եջ 24 վերեկից տող 2. տպված և «վոր բոլոր բանվորները դեսես գրել-
խովին չեն ընդդրկված մեր քաղաքական ներգործության տակ»... պետք
է լինի «վոր վոչ բոլոր բանվորներն են զլխովին ընդդրկված մեր քաղա-
քական ներգործության տակ»:

Եջ 26 ներքեկից տող 7. տպված և «կուսխմբակների աշխածքադրեր
կազմելու համար», պետք և լինի «կուսխմբակների աշխածքադրեր
կազմելու գործին աջակցելու համար»:

Եջ 27 վերեկից տող 15. տպված և «կուսխմբակում յուրաքանչյուր
կոմունիստին գործնել աշխատանքի կոնկրետ բնադրավասի կաղմակեր-
պիչ (կուսաճան կազմակերպիչ, ագիտատոր, պլոտագանդիստ, սոց-
բացման կազմակերպիչ, խփորմատոր և այլն)» պետք և լինի «կուս-
աճան կոմիտեն յուրաքանչյուր կոմունիստին պետք և կուսակցական կոնկ-
րետ պարտականություն տալ (իմբակի անդամներից մեկին հանձնարա-
րել կուսաճան և սոցկազմի կարգավորման գծով տարվող աշխատանքը,
մյուսին՝ իմբակի անդամ-թեկնածուներին և անկուսակցական բանվոր-
ներին քաղդոլոցներում ընդդրկելու գործը, յերրորդին՝ դադզահների
խնամքի և պահպանության գործը, չորրորդին՝ նյութերի խնայողության
համար և խոռանի դեմ պայքարի գծով տարվող աշխատանքը, չինդերոր-
դին՝ աղիսատոր, վեցերորդին՝ պլոտագանդիստ, յոթերորդին՝ ինՓոր-
դին՝ աղիսատոր, վեցերորդին՝ պլոտագանդիստ, յոթերորդին՝ ինՓոր-

դին՝ աղիսատոր) և այլն»:

Եջ 29 ներքեկից տող 17. տպված և «Հոկտեմբերի 1-ը», պետք և լինի
«Հունի 1-ը»:

ЧИСЛО 40 ЧИСЛО (2^й дн.)

ТЯЖЕСТЬ ПАРТРАБОТЫ—В ЦЕХ И В БРИГАДУ!

Госиздат ССР Армении
Эривань—1932